EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 288, Mart 2013

Siyasal mücadele ve devrimci şiddet

H. Fırat

*2010 yılı başında **TKİP III. Kongresi** üzerine verilen bir konferansın "Devrimci Şiddetin Güncel Anlamı" konulu ara bölümünün kayıtlarından oluşan bu metin, geride kalan sonbaharda toplanan **TKİP IV. Kongresi**'ne devrimci şiddet konulu olarak sunulan dört temel metinden biri oldu. Devrimci şiddet konusunu tüm kapsamıyla ele alan beş bölümlük esas metin önümüzdeki dönem içinde yayınlanacaktır.*

Diğer iki metin iki kongre arasındaki MK Toplantılarının tutanaklarının devrimci şiddet konusuna ilişkin bölümlerinden oluşmaktadır. Bunlardan birinden kısa bir bölüm tamamlayıcı içeriğinden dolayı buradaki metne ek olarak bu sayıda sunuluyor. Daha kapsamlı olan öteki ise ele aldığı sorunların mahiyeti nedeniyle kamuoyuna sunulamayacaktır...

***

*"Burjuva düzeninin ve devletinin karakteri ile sınıf mücadelesinin gerçekleri temelinde şiddete dayalı devrim, partimiz için temel önemde ilkesel bir sorundur. Fakat partimiz şiddete tapmadığı gibi onu hiçbir biçimde sınıflar mücadelesinin gelişme seyri ve düzeyi dışında da ele almamaktadır. İşte tam da bu temelde, siyasal mücadelenin ve çalışmanın bugünkü seyri, devrimci şiddetin belli sınırlar içinde örgütlenmesini giderek bir ihtiyaç olarak dayatmaktadır. Devletin ve kapitalistlerin devrimci siyasal çalışmaya yönelen kuralsız terörü, kapitalistlerin tek tek fabrikalarda işçilerin en haklı ve masum taleplerini bile zorbalıkla sindirmeye çalışmaları, bu ihtiyacın güncel temelidir. TKİP III. Kongresi, bu çerçevede partinin önüne bir yandan pratik eğitim ve donanım görevini, öte yandan işçi hareketi bünyesinde İşçi Savunma Birlikleri örgütleme görevi koymuştur..." (**TKİP III. Kongresi Bildirisi**... / Kasım 2009)*

Materyalist tarih anlayışı içinde şiddet sorunu

TKİP, şiddette dayalı devrimi ilkesel bir sorun olarak ele alan, bunu da programının ilgili bölümlerinde yeterli açıklıkta ortaya koyan devrimci bir partidir. **TKİP Programı**'nda, kurulu düzene ve devlete karşı tutum, genel ilkesel çerçevesi ve stratejik gerekleri yönünden açık ve net bir biçimde formüle edilmiştir. Program'ın ilk ana bölümü, bu yaklaşımın teorik mantığını ve ilkesel çerçevesini verir. Türkiye Devrimi'ne ayrılmış ikinci ana bölümü ise bu teorik yaklaşım ve ilkesel çerçeveden çıkan devrimci stratejik sonuçları sunar. Buna göre; burjuva devlet aygıtı şiddete dayalı bir devrimle parçalanıp yıkılacak, burjuva

sınıf egemenliğinin araçları olan ordu, polis, bürokrasi, parlamento ve tüm öteki kurumlar ezilip dağıtılacak, yerini silahlanmış işçilerin ve emekçilerin her alanda ve her düzeydeki devrimci iktidarı alacaktır... Devrilen sınıfların tüm mensupları silahsızlandırılacak, eski düzeni geriye getirmeye yönelik her türlü girişim kararlılıkla ezilecek, devrimin genel savunması, silahlanmış işçiler ile yarı-proleter kent ve kır emekçilerinin elinde bulunacaktır. Özetle böyle diyor parti programımız.

Biz marksistiz, şiddet sorununa da bu konumumuzdan gelen bir bakışımız var. Şiddeti idealize etmiyor, tersine onu sınıflı toplum düzeninden kaynaklanan bir sorun olarak ele alıyoruz. Şiddet sınıflı toplumun bir ürünüdür, temelinde sınıf egemenliği sistemi ile birlikte örgütlü şiddet tekeli demek olan devlet olgusu vardır. Devrimciler olarak gerici şiddetin karşısına devrimci şiddetle çıkmak zorunda kalıyorsak eğer, bu öznel ya da keyfi bir tercih değil, fakat tümüyle sınıflı toplum ve sınıflar mücadelesi gerçeğinin katı nesnelliğinden hareket ettiğimiz içindir.

Bu çerçevede, şiddetin insanlığın tarihsel evrimi içerisinde temel önemde haklı ve devrimci bir işlevi de vardır. Marks'ın o çok iyi bilinen sözleriyle, şiddet ya da zor, "yeni bir topluma gebe olan her eski toplumun ebesi"dir. Zira devrimci şiddet, "toplumsal hareketin, sayesinde kendine yol açtığı ve ölmüş, fosilleşmiş politik biçimleri darmadağın ettiği" vazgeçilmez bir araçtır. Bu çerçevede şiddete dayalı devrim, yeni bir toplumun doğumunun olmazsa olmaz koşuludur.

Şiddete dayalı devrim biz komünistler için temel önemde ilkesel bir sorundur. Zira biz sınıflı toplum, sınıf devleti ve sınıflar mücadelesi gerçeklerinden hareket ediyoruz. Burjuva toplum, öteki araç ve yöntemler yanında, devlet aygıtı şahsında örgütlü zora dayalı olarak ayakta durmakta, işçi sınıfına ve emekçilere aynı zamanda bununla hükmetmektedir. İhtiyaç duyduğu her durumda sistemli ve sınır tanımayan zora başvurmakta, varlığını korumayı ve süreklileştirmeyi böylece güvence altına almaktadır. Dolayısıyla bu gerici şiddet tekeli ancak devrimci şiddetle, şiddete dayalı devrimle altedilebilir. Egemenlerin haksız gerici şiddetinin üstesinden ancak emekçilerin haklı devrimci şiddetiyle gelinebilir. Lenin'in önemle vurguladığı gibi, modern toplumda tüm ciddi sorunlar son tahlilde ancak zor kullanılarak bir sonuca bağlanabilir. Devrimse en kapsamlı tarihsel-toplumsal bir olaydır. Kurulu düzeni temellerinden yıkmak, yeni bir toplumsal düzenin yolunu açmak tarihsel eylemidir. Bu da ancak şiddet dayalı olarak, kitlelerin devrimci şiddeti örgütlenerek ve kurulu düzenin, onun devlet aygıtlarının karşısına çıkarılarak, böylece bu aygıtlar parçalanıp dağıtılarak başarılabilir.

Ama bütün bunlar, hiçbir biçimde şiddeti idealize etmemizi gerektirmez. Amaca ulaşmak üzere gerekli ve zorunlu, ama tarihsel bakımdan geçici araç ve yöntemleri idealize etmek biz komünistlere düşmez. Hele de bunların zorunluluğu, yıkıp tasfiye etmek istediğimiz sınıflı toplum düzeninin kendi doğasından kaynaklanıyorsa. Bizim idealimiz sömürüsüz, sınıfsız, sınırsız, ayrımsız, dolayısıyla her türden şiddetten ve savaşlardan arınmış bir dünyadır. Her türlü eşitsizliğin, her biçimiyle baskının, dolayısıyla şiddetin ortadan kalktığı bir dünya...

Biz marksistiz ve şiddete bir bakışımız var dedim, buradan devam ediyorum. Şiddet politikanın başka araçlarla devamıdır. Politika ise sınıflar mücadelesinin yoğunlaşmış üst bir biçimidir. Bizim için devrimci şiddet, küçük insan gruplarının kendi dar sınırları ve öznel tercihleri içerisinde kullanabildiği bir araç değildir. Bunu içerebilir, ama hiçbir biçimde buna indirgenemez. Temelde şiddet sınıflar mücadelesinin bir biçimidir ve bir gelişme düzeyidir. Sınıf mücadelesiyse politik bir mücadeledir. Politik mücadelenin özüyse,

aynı gerçeği tersinden ifade ediyorum, sınıflar mücadelesidir. Sınıf mücadelesinin bir seyri ve bu seyir içerisinde ulaştığı farklı aşamalar ve aldığı değişik biçimler olur. Şiddet de bu mücadelenin bir safhası ve aldığı temel biçimlerden biridir. Mücadelenin daha gelişmiş, daha yoğunlaşmış bir üst bir biçimidir. Biz komünistler şiddeti sınıflar mücadelesinin seyrinden hareketle, devrimci kitle hareketinin ve mücadelelerinin bir biçimi ve bir gelişme düzeyi olarak ele alıyor, bu temelde anlamlandırıyoruz.

Lenin, *Gerilla Savaşı* başlıklı çok bilinen makalesinde, marksistlerin mücadele biçimlerine ve dolayısıyla da devrimci şiddete yaklaşımı konusunda iki temel prensibi açıklıkla ifade eder. Bunlardan ilki, marksistlerin kendilerini herhangi bir özel mücadele biçimi ile sınırlayamayacakları, ilke olarak hiçbir mücadele biçimini reddedemeyecekleri üzerinedir. Marksistler hiçbir mücadele biçimini reddetmezler, en değişik mücadele biçimlerini kabul ederler. Ama onları hiçbir biçimde kafadan uydurmaz, keyfi bir biçimde saptamaz ya da masa başında üretmezler. Sınıf mücadelesinin gelişim seyrini, kitle hareketini dikkatle izlerler, onun açığa çıkardığı biçimleri saptar, genelleştirir, örgütler ve onlara bilinçli bir ifade kazandırırlar.

İkinci temel prensip ise, marksistlerin mücadele biçimleri sorununu soyut değil fakat somut tarihi koşullar içinde ele alması ve anlamlandırması gerektiği üzerinedir. Lenin, mücadele biçimleri sorununu soyut ya da kendi içinde ele almanın diyalektik materyalizmden kopmak demek olduğunu önemle vurgular. Hareketin gelişiminin belirli bir aşamasındaki somut durum somut olarak tahlil edilmeksizin, herhangi bir mücadele biçimi ya da aracının uygun olup olmadığına karar verilemeyeceğinin altını çizer.

Şiddetin ve mücadele biçimleri sorununun materyalist tarih anlayışı içinde ele alınışı genel hatlarıyla böyledir. Bu genel özet bize üzerinde duracağımız daha somut sorunları anlamamızı kolaylaştıracak yeterli bir çerçeve de vermektedir.

Halkçı hareket ve devrimci şiddet

Türkiye'de devrimci şiddet, onu kullanan halkçı küçük-burjuva grupların yapısal sınıf zaaflarının bir yansıması olarak, çarpık bir biçimde ele alındı, amacından saptırıldı, zaman içinde alabildiğine dejenere edildi. Burjuvazi de bu zaafiyetten en iyi biçimde yararlandı, bunu kendi kirli propaganda aygıtının her türden saptırıcı ve karalayıcı imkanlarıyla da birleştirerek, böylece devrimci şiddeti sıradan emekçinin gözünde terörizm olarak yaftalamayı başardı. Son otuz yılın dünya ölçüsünde egemen toplumsal-siyasal koşulları ise buna zaten fazlası ile elverişliydi. Sonuçta bugün halen devrimci şiddetin toplumsal düzeyde itibardan düşürüldüğü, buna yönelik yerli yersiz her girişimin kolayca "terörizm" olarak yaftalandığı ve bunun da sıradan emekçinin gözünde büyük ölçüde kabul gördüğü bir dönemin içindeyiz.

Türkiye'nin geleneksel solu, tüm öteki temel sorunları olduğu gibi devrimci şiddet sorununu da marksist bakışaçısıyla ele almayı başaramadı. '70'li yılların o ilk devrimci çıkışında şiddet silahlı propaganda kavramı içerisinde formüle edildi. Sınıflar mücadelesinin bir biçimi, onun seyrinin bir gelişim aşaması olmaktan çıkarıldı, küçük insan gruplarının kitleleri sözümona sarsıp aydınlatmasının bir yöntemi ve aracı olarak benimsendi. Bu Türkiye sol hareketinin şiddeti ele alışının sonraki seyrine de belirgin bir biçimde yansıdı. Her ne kadar 12 Mart yenilgisinin ardından şiddetin bu ele alınışı solun asıl gövdesi tarafından açık ya da örtülü biçimde terkedildiyse de, özünde aynı zihniyet bir biçimde hep yaşayageldi. Devrimci şiddet, küçük insan gruplarının devletin kolluk güçlerine ya da onların sivil uzantılarına karşı o dar sınırlar içerisinde

kullanılmasına indirgendi. Şiddet kitlelerin devrimci mücadelesinin örgütlenmesinin bir biçimi ve düzeyi olarak ele alınmadı. Şiddete tapanlar kadar onu reddedenler tarafından da. Şiddet sorununda aynı öznel idealist ele alış, birbirinin zıddı gibi görünen bu iki kutbun gerçekte ortak felsefi temeli oldu.

Şiddet halkçı küçük-burjuva akımlar tarafından sürekli idealize edildi, adeta tapınılacak bir tema haline de getirildi, devrimciliğin alemeti farikası sayıldı. Devrimci şiddetin amacından saptırılmasında, zaman içinde sürekli bir biçimde dejenere edilmesinde, böylece itibardan düşürülmesinde, bu çarpık küçük-burjuva zihniyet tayin edici bir rol oynadı. Bütün bunların çarpık bir kavrayışın yansıması olduğunu bilimsel açıdan olduğu kadar pratik deneyim açısından da bugün bütün açıklığıyla görebiliyoruz.

Genel olarak şiddet politikanın başka araçlarla devamıdır, kendi başına kimseyi devrimci ya da karşı-devrimci yapmaz. Şiddet bir yöntem, bir araçtır. Sınıf çatışmanın bir biçimi, sınıf mücadelesinin bir gelişme düzeyidir. Devrimcilikse tümüyle ideolojik ve sınıfsal temele dayalı politik bir konum ve niteliktir. Politikanızın özü ve niteliği neyse kullandığınız şiddetin özü ve niteliği de odur. Politikanız devrimci değilse, ya da tartışmalı ve kusurluysa, onu şiddete dayalı olarak uyguluyor olmanız, kendi başına sizi hiçbir biçimde devrimci yapmaz.

Bugün şiddeti en etkili, en yaygın, en yıkıcı bir biçimde bizzat burjuvazinin kendisinin kullanıyor olmasını bir yana bırakalım. Kürt sorunu üzerinden tartışmalar esnasında sık sık hatırlattık; Barzaniler'in ve Talabaniler'in bir zamanlar PKK şahsında karşı çıktıkları hiç de şiddet değil fakat devrimci konum ve kimlikti. Aynı anlama gelmek üzere şiddetin devrimci bir politikaya hizmet etmesiydi. Talabani kötü ünlü mektubunda silahlı mücadele döneminin değil fakat devrimler döneminin bittiğini vurguluyordu. Bu sözleri ettiğinde bizzat kendisi tepeden tırnağa silahlı bir hareketin başı olduğuna göre başka türlü de olamazdı.

Devrim ile şiddet aynı şey demek değildir. İlkin, devrim, şiddetsiz düşünülemez. Ama ikincisi, şiddet, ilkini gerektirmediği gibi tümüyle ona karşı da olabilir. Şiddeti/silahı toplumdaki bütün sınıflar, ilerici, gerici, devrimci, reformist her akım kendi çıkar ve ihtiyaçları doğrultusunda kullanabilirler. Bugünkü PKK, bilimsel ölçütlerle, artık reformist bir konumdadır; ideolojisi ve politik çizgisi klasik sosyal demokrat sınırları aşmamaktadır. Ama kapsamlı bir gerilla savaşına dayanmakta, önemli bir silahlı güce hükmetmekte ve politik stratejisini başarıya ulaştırmada bunlara özel bir tarzda dayanmaktadır. İmralı teslimiyeti ile birlikte devrimle her türden bağ kesildiği halde, halen silahlı mücadele çizgisi sürdürülmektedir. Talabaniler'i, Barzaniler'i bunun başka örnekleri olarak anmış oldum. Siyasal sınırlarda bir bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin ötesine geçemedikleri halde, Latin Amerika'da onyıllar boyunca kesintisiz olarak silahlı mücadele yürüten siyasal örgütleri de biliyoruz. Silahlı reformizm kavramı bütün bunları anlatıyor.

Şiddet ile politika arasındaki ilişkiyi doğru bir biçimde kurmak gerekir. Önemli olan politikanın ideolojik özü ve sınıf niteliğidir. Şiddet, politikanın başka araçlarla, başka biçimler içerisinde devamından başka bir şey değildir. Politikanız neyse uyguladığınız şiddetin anlamı ve niteliği odur. Bu, şiddet sorununun en temel teorik yönlerinden biridir. Bunu tamamlayan öteki yön, şiddeti sınıflar mücadelesinin bir biçimi ve düzeyi olarak kavramak sorunudur. Türkiye'nin geleneksel halkçı hareketi sınıflar mücadelesini küçük insan gruplarının mücadelesine indirgediği, siyasal mücadeleyi sınıflar gerçeğinden kopardığı için, şiddeti de sınıflar mücadelesi

dışında ele almış, buna uygun bir pratik sergilemiştir. Ve Türkiye'de devrimci şiddetin yıpratılıp itibardan düşürülmesinde, haklı ve meşru niteliğini yitirmesinde bunun çok özel bir rolü olmuştur.

Sınıflar mücadelesi ve şiddet

Komünist Manifesto "Şimdiye kadarki bütün toplumların tarihi, sınıf savaşımları tarihidir" cümlesiyle başlar. Türkiye'nin halkçı solu daha bu ilk cümleyi bile anlayabilmiş değildir. Bu ilk bakışta çok şaşırtıcı, biraz fazla abartılı bir iddia gibi görünebilir. Oysa gerçek tamı tamına budur. Onyılların kavrayışı ve pratiği bunun açık bir kanıtıdır. Bu tıpkı, teorideki işçi sınıfını kabul edip de gerçek yaşamdaki işçi sınıfından uzak durmak, sınıf dışı devrimciliği pratikte bir çizgi haline getirmek gibidir. Tabii ki, *Komünist Manifesto*'nun tarihin sınıflar mücadelesi tarihi olduğu ifadesi bir parça aklı olan her sıradan insan için yeterli açıklıktadır. Ama bilmek ile anlamak, böylece gerçek siyasal yaşamda bunun gereklerine uygun hareket etmek, buna uygun bir pratik sergilemek aynı şey değildir. Siyasal mücadeleyi sınıflar mücadelesi olarak ele almamak, böyle anlamlandırmamak, bunun gerektirdiği bir pratik içinde olmamak, o sade sözlerin anlaşılmadığının da en dolaysız bir göstergesidir.

Türkiye'nin bir burjuva sınıf düzeni ve bu düzenin egemeni olarak da bilinçli, örgütlü, deneyimli, birikimli bir burjuva sınıfı var. Ve bu sınıfın karşısındaki temel sınıf, onun anti-tezi, onu devirmek yeteneğine sahip biricik sınıf, bilimsel açıdan olduğu kadar hayatın gerçeği bakımından da apaçık ortadadır. Bu, Türkiye işçi sınıfıdır. Belirleyici mücadele, sonucu tayin edecek büyük çatışma, bu iki sınıf arasında yaşanacaktır. Politik bir özne olarak siz rolünüzü buradan oynamak, bu temel toplumsal gerçeği hesaba katarak davranmak zorundasınız. Sermaye sınıfının karşısına işçi sınıfını çıkarmak, bunun için tüm olanaklarınızla örgütlemek, eğitmek, harekete geçirmek çizgisi ve çabası içinde olmak durumundasınız. Eğer sınıflar mücadelesini böyle kavramıyorsanız, o zaman *Komünist Manifesto*'nun o ilk cümlesindeki temel teorik gerçeği de kavrayabilmiş değilsiniz. Küçük insan gruplarının devletle kapalı devre atışmasını politik mücadele olarak kavrıyorsanız, bunu da devrimci sürecin geliştirilmesi olarak sunuyorsanız, demek ki sınıf mücadelesi kavramından, dolayısıyla *Komünist Manifesto*'nun birinci cümlesinden hiçbir şey anlamış değilsiniz.

Bu yapısal kavrayış çarpıklığı doğal olarak kendini şiddet sorununu ele alışta da gösterdi. Devrimci parti, şiddete dayalı devrim ilkesini esas alan partidir. Ama bu, devrimci sınıfın ve emekçilerin mücadelesini bu yönde geliştirmek, yönlendirmek, örgütlemek, seferber etmek, bunu yaparken de bütün bu sürecin ön saflarını tutmak demektir. Devrimci parti, eğer gerçekten öncü niteliğine layıksa, mücadeleye önderlik etmek yeteneğine sahipse, genel olarak devrimci sınıf mücadelesinin olduğu gibi, onun şiddete dayalı üst biçimlerinin de en önünde olmalı, kitleleri ardından sürüklemelidir. Mücadelenin önünde durmak, ardından kitleleri sürükleyebilmek demektir. Sürükleyici güç, yani lokomotif olacaksınız ama arkanızdan sürüklediğiniz katarınızla birlikte. Sınıf ve kitle mücadelesine ilişkin bu gerçek, mücadelenin bir biçimi ve gelişme düzeyi olan şiddet için de geçerlidir.

Bunun böyle kavranmadığını her biçimiyle halkçı küçük-burjuva hareketin bütün bir kırk yıllık bilançosu bize tüm açıklığı ile göstermektedir. Halkçı küçük-burjuva akımlar şiddeti örgütlü öncü grupların devletle ya da onun örgütlü sivil uzantıları ile kapalı devre atışmasına indirgediler. Yazık ki bunun bedelini de ağır biçimde ödediler. Sonuç bu çizgide tükeniş

oldu. Gerilla mücadelesi iddiaları bu ülkede her türlü ciddiyetini yitireli uzun yıllar oldu. Bu çizginin izleyicilerinin neredeyse tamamı sol uçtan sağ uca bir evrim yaşadılar. Silahlı örgütler olmaktan çıkıp legal reformist partilere ya da şekilsiz legal dergi çevrelerine dönüştüler. Bir kısmı da bu arada tümden tükenip gitti, adları bile unutuldu.

Bu kadarla kalsaydı, sonuçta bu izlenen çizginin yanlışlığının hayat içerisinde açığa çıkması olur ve bu da herşeye rağmen bir kazanım sayılırdı. Ama bedelin bundan ağır olduğunu biliyoruz. İlkin bu büyük bir insan, emek ve devrimci enerji israfı oldu. İkinci olarak da devrimci şiddetin yozlaştırılması, gözden düşürülemesi ve toplumsal meşruiyetinin tüketilmesi anlamına geldi. Şiddetin yanlış, zamansız, kuralsız, ölçüsüz ve ilkesiz kullanımı, burjuvaziye devrimci şiddet ile terörizmi özdeşleştirme ve bunu da sıradan kitlelere böyle kabul ettirme olanağı verdi.

Devrimci partinin meşru direnme hakkı

Türkiye'nin yenilgi sonrası yeni dönemine, özellikle de son yirmi yılına baktığımızda gördüğümüz şudur: Kitle mücadelesi değil şiddete dayalı biçimler alabilmek, ekonomik biçimlerden, basit hak mücadelelerinden politik istemlere dayalı bir mücadeleye geçişte bile zorlanmaktadır. Kürt sorunu eksenli çatışmayı dışında tutar ve bazı istisnaları da saymazsanız, genel olarak kitle mücadelesinin geri ve barışçıl biçimler içerisinde seyrettiğini görürsünüz. Yeni dönemde devrimci şiddet sorununun canlı ve yaratıcı tartışmalara konu olmamasının gerisinde, solun büyük gövdesiyle devrimden kopup düzeninin icazet alanına yerleşmesinin yanısıra, temelde bu toplumsal olgu var. Sorun temelde, dünya ölçüsünde içinden geçilen özel tarihsel dönemle, bunun bir parçası olarak Türkiye'deki sınıflar mücadelesi gerçekliğiyle, onun somut seyriyle ilgilidir.

Şiddet sınıf mücadelesinin bir biçimi, onun bir gelişme düzeyi ise eğer, sınıflar mücadelesinin gelişim düzeyi ve seyri de şiddete dayalı biçimleri henüz bir olgu ya da ihtiyaç haline getirememişse, bu durumda sizler ona yapay bir biçimde başvuramazsınız. Başvurursanız geleneksel solun bir kesiminin hatalı çizgisini yinelemiş olursunuz.

Ama eğer bu böyleyse, halen de Türkiye'deki koşullar bu açıdan esasa ilişkin olarak bir değişikliğe uğramış değilse, o halde TKİP III. Kongresi şiddetin belli sınırlar içerisinde örgütlenmesini neden bir ihtiyaç olarak tanımlamakta ve çözülmesi gereken bir sorun olarak gündeme getirmektedir? Bu sorunun yanıtına TKİP III. Kongresi'nin tanımladığı sınırlardan giderek ulaşabiliriz. "*Devletin ve kapitalistlerin devrimci siyasal çalışmaya yönelen kuralsız terörü ile kapitalistlerin tek tek fabrikalarda işçilerin en haklı ve masum taleplerini bile zorbalıkla sindirmeye çalışmaları, bu ihtiyacın güncel temelidir.*" diyor TKİP III. Kongresi Bildirisi.

Kongre bildirisinin sözünü ettiği sorunlar kuşkusuz bir yenilik taşımıyor. Bu gerek devrimci parti, gerekse sınıf için dün de benzer sınırlarda bir ihtiyaçtı. Parti kendi yönünden, kendi çalışmasını keyfi engellemelere ve zorbalığa karşı sürdürebilmek bakımından, bu ihtiyaca dün de yanıt vermeye çalışıyordu, kendi gücü ve olanakları çerçevesinde. Bugün ulaştığı gelişme aşaması bunu daha hazırlıklı bir biçimde yapmasını gerektiriyor ve devlet ile kapitalistlerin zıvanadan çıkan tutumları bu konuya her bakımdan daha ciddi bir biçimde eğilmesini gerektiriyor olsa da.

Siz son derece meşru biçimler içerisinde olağan bir politik çalışma yürütüyorsunuz. Ne yapıyorsunuz örneğin? Bildiriler hazırlıyor, bunları götürüp fabrikalarda ya da işçi servislerinde dağıtmak istiyorsunuz. Tümüyle haklı, tümüyle meşru bir iş yapıyorsunuz. Ama bu yapmak istediğiniz iş, kuralsız bir zorbalıkla engellenmek isteniyor. Karşınıza

örgütlü silahlı gruplar, fabrika özel güvenlik birimleri ya da yerine göre resmi kolluk güçleri çıkıyor ve zorbalığa başvurarak bunu yapmanızı engellemek istiyorlar. Bu, devrimci çalışmanın ve mücadelenin seyri içinde, doğallığında karşınıza çıkan bir pratik engel oluyor. Eğer keyfi ve kuralsız bir zorbalığa dayalı olarak karşınıza böyle engeller çıkarılabiliyorsa, sizin bunu tanımadığınızı gösterebilmeniz ve hakkını da pratik olarak vemeniz gerekir. Bu engellere direnmeniz, olanaklı olduğunca onları aşıp geçmeniz gerekir.

Sorunun bir yanı budur. Biz politik çalışmamızın gerekleri ve ihtiyaçları çerçevesinde durum gerektiriyorsa şiddette başvurmaktan geri durmayız. Alaatin Karadağ'ın katledilmesi vesilesiyle yayınlanan parti bildirisinde de, partimiz bunu tüm açıklığı ile ortaya koymuştur. Emekçilere partinin sesini, şiarlarını, çağrılarını taşımanın en meşru hak olduğunu, bu nedenle resmi ya da özel kolluk güçlerinin bunu zorbalıkla engelleme girişimlerinin yanıtsız kalmayacağını vurgulamıştır.

Bu, devrimci bir partinin politik çalışmasına yönelen zorbalığa meşru direnme hakkı, tutumu ve pratiği alanıdır. Sorunun bu yanında bu döneme özgü esaslı bir yenilik de yok, bunu yineliyorum. Ama bizim bu alandaki davranışımızda da esasa ilişkin bir yenilik yok. Biz bu gibi durumlarda, gerektiğinde şiddete başvurmaktan kaçınmadık. Bunun açığa çıkan ya da örtülü kalan sayısız örneği var. Ama giderek bu tür faaliyetleri zorbalıkla engellemenin bir eğilim haline getirildiğini (özellikle fabrikalar üzerinden karşımıza çıkıyor bu) gördüğümüz ölçüde, buna daha sistemli bir ifade vermek gelinen yerde daha özel bir ihtiyaç bizim için. Parti kongresinin saptadığı da budur.

Buraya kadar olanı, devrimci bir partinin kendi faaliyetine engel tanımaması sınırlarında bir sorun. Hiç de yeni olmayan ama bir dizi nedenle giderek önem kazanan bir sorun. Parti gelinen yerde her bakımdan daha güçlü, daha örgütlüdür. Çalışması her bakımdan genişlemekte, temposu artmakta, özellikle fabrikalara yönelik olarak daha sistemli bir hal almaktadır. Artık neredeyse gittiğiniz her fabrikada, özel güvenlik ya da patron beslemesi çeteler önünüze bir biçimde bir engel olarak çıkabilmektedir. Sabra bunun bir örneği olmuştu. Böyle engelleri tanımadığımızı, bunu meşru görmediğimizi ve bunu aşmaya yönelmenin en doğal hakkımız olduğunu pratik biçimde göstermek zorundayız. Kendimizi, siyasal çalışmamızı kesintisiz ve sınırlamasız biçimde yürütebilmek hak ve olanağını savunmak zorundayız. Şiddet bu çerçevede bir ihtiyaç olarak kendini gösterdiği ölçüde ona başvurmaktan geri duramayız.

Gerekli olan her durumda kendimizi savunma yeteneğine sahip olabilmeliyiz. Siyasal mücadelenin mantığı ve akışı içinde, bunun gerektirdiği durumda askeri manada savaşmasını da muhakkak ki bilebilmeliyiz. Bunun için kadro ve militanlarımızı sorunun tüm boyutlarıyla ilgili olarak sistemli bir eğitimden de geçirmek zorundayız. Öncelikle bu konuda sağlam bir ideolojik bakış açısı vermeli, bunu saflarımızda yerleştirmeliyiz. İkinci olarak, ideolojik eğitimin de bir uzantısı olarak, bu konuda militan bir ruh, bir savaşma isteği, iradesi ve gücü aşılamalıyız, ki bu da ancak sistemli bir eğitimle olur. Ve üçüncü olarak, askeri manada savaşma yeteneğini fiilen de kazandırmalıyız, bu da pratik askeri eğitimle olur.

Kuşkusuz devrimci parti siyasal bir yapıdır. Böyle olduğu içindir ki parti kadrolarının askeri eğitimini ve donanımını partinin bütünü üzerinden düşünemeyiz. Bu bu ne gereklidir ne de olanaklı. Zira bir partili çok iyi ve donanımlı bir komünist olabilir, fakat buna rağmen askeri eğitimi ve yetenekleri bakımından sınırlı olabilir. Bu böyle olmakla birlikte, gene de kadrolarının mümkün olduğunca büyük bir bölümünün bu konuda her bakımdan eğitimden geçirmek, devrimci parti için siyasal mücadelenin temel ihtiyaçlarından biridir.

Sınıfın **meşru savunma ihtiyacı**

Sorunun devrimci partiden öteye yanı, doğrudan sınıf mücadelesiyle, işçilerin kendi mücadelesiyle ilgilidir. Kapitalist sömürü boyunduruğu Türkiye'de çok ağır olduğu ve o boyunduruk sürekli biçimde de sıkıldığı için, işçiler bu bunalmışlık içerisinde döne döne kendiliğinden direniyorlar. Sendikalaşmak için, hak talepleri için, gasplara karşı sonuçta bir biçimde direniyorlar. Kapitalistler artık bu tür girişimleri salt basit tensikatlarla değil, kaba zorbalığa başvurarak da bastırmaya, işçileri sindirmeye çalışıyorlar.

İşçiler çoğu durumda bunun karşısında çaresiz kalıyorlar, ne yapacaklarını, nasıl davranacaklarını çok bilmeden. Ama belli durumlarda kendilerini militanca savunuyorlar da, gerektiğinde şiddete de başvurarak. Yakın zamanlarda İzmir'de TÜMTİS'in örgütlü olduğu bazı işyerlerinde, daha önceleri İstanbul Ambarlar'da bunun örnekleri yaşandı. Bunlar işçi sınıfı saflarındaki gerektiğinde şiddeti içerecek tarzda direnme eğiliminin yansımalarıydı.

Ama bunlar olmasa bile, devrimci parti burada işçilere yönelik olarak kendi öncü rolünü oynayabilmelidir. Zira gerici zorbalık çoğu durumda sindirici sonuçlara yolaçıyor. İşçilerin örgütlenme ve hak arama mücadelesinin önüne bir engel olarak çıkıyor. Bunun karşısında sistemli bir seslenmeyle işçilere çaresiz olmadıklarını anlatmak ve bunu da onları bu doğrultuda ikna edecek, cesaretlendirecek, harekete geçirecek çabalarla ve güven verecek pratik adımlarla birleştirmek gerekir.

Bu kuşkusuz pasif işçilere aktif fedailik demek değildir. Halkçı küçük-burjuva akımların fedailik yaparak kitlelere güven vermek pratiğinin kitlelerde, özellikle de onların ilerici kesimlerinde yarattığı kötü bir algılama ve beklenti olduğunu biliyoruz. Devrimciler gelip cezalandırsınlar, devrimciler gelip hesap sorsunlar algısı ve beklentisi, '70'li yıllardan bugüne kötü bir mirastır. Nitekim düne kadar, zira bugün artık bunu yapacak halleri yok, bir takım gruplar böyle durumlarda birbirleriyle yarışmayı ve sözümona bu yolla kitleler nezdinde prim yapmayı marifet de sayabiliyorlardı.

Bizim sorunumuz işçiler fedailik değil fakat önderlik etmektir. Biz işçilere, önünüze biz düşeceğiz, gerekirse donanımınızı sağlayacağız ama ne yapılacaksa birlikte yapacağız diyen bir yaklaşımla gitmek durumundayız. İşçi Savunma Birlikleri'ni de bu yaklaşım içinde ve bunun başarısı ölçüsünde örgütlemeye çalışmalıyız. İşçi Savunma Birlikleri hiçbir biçimde TKİP'li kadroların ya da partili işçilerin kendi içlerinde kurdukları ve işçilere fedailik misyonuyla hareket eden özel gruplar olmamalı. Bu, silahlı biçimler de dahil, işçilerin kendi direnme eğilimlerini ve kapasitesini örgütlemek politikası ve pratik çabasıdır bizim için. Başarısı, sınıfın direnme ve örgütlenme eğilimlerini harekete geçirebilme başarımıza sıkı sıkıya bağlıdır.

Diyeceksiniz ki, ama bu politika, hele de sınıf hareketinin bu düzeyinde gerekli sonuçları vermezse ne olacak? Verebildiği kadarıyla demek durumundayım. Vermiyorsa zaten yapay zorlamalarla yapabileceğiniz fazla bir şey yok. Bu bir sınıf mücadelesi biçimini alamıyorsa, kitlelerin kendi içinden destek, giderek onların bir eğilimi ve davranış biçimi haline gelemiyorsa, sizin bunu onlar adına yapmanızın zaten anlamlı bir sonucu olmaz. Siz kendi başınıza, kendi sınırları içinde meşru bir tarzda yapamazsınız da. Dahası bir taraftan devletin kolluk kuvvetlerinin, öte taraftan kapitalistlerin beslediği çetelerin kıskacında boğulabilirsiniz de. Ama biz bu ihtiyacın işçiler içerisinde derinden derine duyulduğuna da inanıyoruz. Eğer meşruluk zemini kaybedilmezse, eğer şiddet araçlarıyla keyfi bir biçimde oynanmazsa, bu iş doğru, isabetli ve esnek bir tarzda ele alınırsa, şiddet gerçekten gerektiği durumlarda ve gerektiği sınırlar

içerisinde kullanılırsa, biz bu politikanın başarı sağlayabileceğine de inanıyoruz.

Bu bir politikadır, hayata geçirilmek üzere. İşçiler örgütlenmek, hak aramak, mücadele etmek, sendikalaşmak vb. istiyorlar. Ama karşılarına örgütlü zorbalık çıkıyor ve bu onları bu girişimlerden alıkoyabiliyor. Burada işçilerin aşmakta zorlandıkları bir çaresizlik duygusu var. Bunu aşmak isteği, ama bunun yolunu bulamamak gerçeği var. İşçilere, örgütlü bir tarzda bu zorbalığa karşı direnmeyi bir politika olarak sunabilir, buna pratikte bir hayatiyet kazandırabiliriz. Bu anlamda politikanın kendisi hayatın içinden çıkıyor. Bu şekliyle kuşkusuz öncü bir müdahale bu ama hayattan kopuk yapay bir müdahale değil. Hayatın içinden belli bir ihtiyacı, bir sıkıntıyı, bir zorlanmayı, bir engeli saptayabilmenin getirdiği bir karşılık.

Ama biz o engelleri işçilere rağmen ve işçilerin dışında aşmayı umarsak, sadece kendimizi aldatmış oluruz. Sorunu devrimci partinin özel profesyonel gruplarıyla devletin kolluk güçleri ve kapitalistlerin hizmetindeki çetelerin kısır bir çatışmasına indirgemiş oluruz. Bundan da kesin olarak başarısızlıkla çıkarız. Başarılı kışkırtmalara bağlı olarak işçilerin kendisiyle bile karşı karşıya geliriz. Ama biz işçilerin doğal hak arama, örgütlenme ve direnme mücadelesinin bir biçimi olarak, bir yönü, bir boyutu olarak bunu gündeme getirirsek, biz çizgide ısrar ve kararlılık gösterirsek, sonuçta şu veya bu ölçüde başarılı oluruz.

1970'li yıllarda, 1974'te başlayan yeni yükselişin o ilk evresinde, devrimci öğrenci grupları olarak dönemin bir dizi işçi grevine gider, çeşitli biçimlerde destek verirdik. O sıralar İstanbul Avcılar'daki Sungurlar Kazan fabrikasında da önemli bir grev vardı. Bu grevde geceleri işçilerle birlikte nöbet tutardık. Nöbete kalan işçilerin bir kısmı silahlıydı ve nöbet değişiminde bunlar yeni gelenlere devrediliyordu. Bu aslında yasal bir grevdi. Ama grevin bir saldırıya uğraması ihtimaline karşı da işçilerin meşruluk bilinci içerisinde doğal bir tedbiriydi silahlı nöbet beklemek. Herhangi bir dış saldırıya karşı bir savunma tedbiri... Bu örneği işçi savunma birliklerinin nasıl ele alınması gerektiği konusunda bir parça açıklayıcı bulduğum için vermiş oldum.

Bir fabrika çalışması içerisinde, diyelim ki siz işçileri sendikalaşmaya ya da altıncı ay zamları çerçevesinde direnişe götürmeye çalışıyorsunuz. Böylece gerçekte siz bir direniş örgütlüyorsunuz, hala doğal, meşru, barışçıl biçimler içinde duran. Ama karşınıza bu süreç içinde her biçimiyle baskılar ve zorbalıklar çıkıyor. Bunun karşısında işçilerin örgütlü militan direnişini örgütlemek, gerektiği her durumda bu zorbalığı püskürtmek ya da ezmek de, yürüttüğünüz çalışmanı bir parçasıdır, öyle olmak durumundadır.

Bu bakışaçısı, devrimci şiddeti sınıf mücadelesinin bir biçimi, bir boyutu olarak kavramanın bir ürünüdür. Mücadelenin kendi o doğal mantığının gerektirdiği sınırlar içerisinde şiddete başvurmak amaca uygundur ve tümüyle meşrudur. Olay kendi mantığı ve kendi meşruluğu sınırları içerisinde yaşanabilmelidir. Şiddetin mutlaka bir mantığı, bir sınırı, bir haklılığı olabilmelidir. Bu konuda her türlü kural birçok durumda kabaca çiğnendiği için bunları bu kadar vurgulamış oluyorum.

Kitlelerin devrimci şiddetini örgütlemek doğal olarak kolay bir iş değil. Bunun ajitasyon boyutu var, eğitim boyutu var, donanım boyutu var, başka bazı boyutları var. Bu bizim için aynı zamanda bir deneyim alanıdır da. Hayata geçirme süreci içerisinde hangi sonuçlara yol açacağını, hangi biçimleri alabileceğini, karşımıza ne gibi yeni durumlar çıkarabileceğini zaman içinde somut olarak yaşayıp göreceğiz. Bu deneyimlerden öğreneceğiz, onları irdeleyeceğiz, giderek politikamızı geliştirip daha bir somutlayacağız.

Olayın partimizin gündemine girmesinin anlamı ve kapsamı genel çizgileriyle budur.

MK Toplantısı Tutanakları'ndan...

İşçi Savunma Birlikleri

Cihan: Partinin sınıf mücadelesinin içinde bulunduğumuz dönemdeki gidişatına bir bakışı var. Bugünün dünyasında süreçlerin seyrine, bunun içinde Türkiye'de olayların seyrine bir bakışı var. Parti tarihsel bir çerçevede yeni bir devrimler dönemine girildiği düşüncesindedir. Sınıf mücadelesinin gitgide sertleşmesini beklemektedir. Bu çerçevede devrimci şiddet sorunu çok temelli bir teorik ve pratik konudur parti için.

Bu soruna ilişkin olarak partide genel çerçevede ideolojik ve ilkesel bir açıklık var. Parti programı bunun en temel esaslarını içeriyor. Ama konuyu çok değişik açılardan incelemek ve işlemek, bu arada bunu geleneksel solun çarpık şiddet anlayışı ve pratiğinin eleştirisi ile birleştirmek, hala da partiyi bekleyen bir görevdir. Parti olarak şiddete hiçbir zaman yapay bir heves göstermedik. Onu hiçbir biçimde devrimciliğin alameti farikası olarak da görmedik. Şiddeti devrimci sınıf mücadelesinin bir biçimi, bir boyutu, bir gelişme aşaması olarak ele aldık. Solda devrimcilik adına uygulanan, ama koşullara uygun düşmeyen, haklı ve dolayısıyla meşru olmayan şiddet anlayışına da prim vermedik.

Konumuza gelirsek. İşçi Savunma Birlikleri politikası bir hevesin, bir zorlamanın değil fakat her geçen gün daha açık biçimde hissedilen bir ihtiyacın ürünüdür. Sınıf içindeki çalışmanın ve işçi mücadelelerinin açığa çıkardığı bir ihtiyaç. Faaliyetin bugünkü cılız sınırlarında bile devletin kolluk kuvvetleri ile tek tek kapitalistler ona sınırlar getirmek, dahası tümden engellemek istiyorlar. Bunun yolaçtığı sorunları, yarattığı güçlükleri bizzat kendi deneyimlerimizden biliyoruz. Ya da örneğin nakliyat işçileri üzerinden gördüğünüz gibi, işçiler sendikalaşmak istiyorlar, ama patronlar işçilerin sendikalaşma çabalarını şiddetle engellemeye, terörize etmeye çalışıyorlar. İşçiler bunun karşısında bizzat kendileri gerektiğinde şiddete de başvurarak direniyorlar. Geçmişte silah kullanılan örnekler bile var, Topkapı'daki direnişte örneğin. Çelmer türü örneklerde işçiler muhtemel bir polis saldırısını gözeten bir direnişçi ruh sergilediler fabrika işgali sırasında.

Ele alınışı yönünden İşçi Savunma Birlikleri partinin yönetiminde merkezi askeri bir örgüt değildir. Sınıf hareketinin kendi bünyesinden çıkaracağı bir merkezi örgütlülük de değildir. Taban örgütlülükleri diyoruz, işçi komiteleri diyoruz; işçiler her yerde, her fabrikada kendini örgütleyebilmeli, tabanda inisiyatifi ele almalı diyoruz. Ama bunu hiç de ve hiç değilse bugün için, fabrika komiteleri arasında bir koordinasyon, onun merkezileşmesine yönelik bir söylem olarak dile getirmiyoruz. Sınıf mücadelesi akışı gelecekte bunu böyle gündeme getirebilir. Ama o zaman da zaten işçi komiteleri biçimi aşılarak yerine yeni biçimler, daha ileri ve üst biçimler geçer. Bu konuda bugünden kesin şeyler söyleyemeyiz.

İşçi Savunma Birlikleri bir politikadır herşeyden önce. İşçilere kapitalistlerin ve onlara paralel olarak kapitalist devletin gündeme getireceği şiddet karşısında aciz ve çaresiz kalmayın, kendinizi savunun, kendi savunma gücünüzü de örgütleyin diyen bir tutumdur. Bu çerçevede bir ajitasyon ve eylem çağrısıdır. Buna bağlı olarak da uygun koşulların yaratılabildiği her yerde somut bir örgütlenme girişimidir.

Bugün sınıf mücadelesi çok geri ve zayıf olduğu için gerçekte kendini dayatmış bulunan bu ihtiyaç yeterince hissedilmiyor. Bu nedenle ilk bakışta pek gerçekçi de görünemeyebiliyor.

Ama biz sınıf mücadelesini ilerletmek, direnişleri, grevleri, eylemleri yaygınlaştırmak, sınıfı sendikalaştırmak gibi bir politikaya sahibiz. Günlük ajitasyonumuz buna dayalıdır. İşçiler sendikalaştılar, patronun tensikatıyla yüzyüze kaldılar, fabrika işgal ettiler... Ne olacak? Polis saldıracak, bu durumda bizim işçilere çağrımız ve bu çerçevedeki somut önderliğimiz nedir, ne olacak, ne olmalıdır? Öyle ya, her zaman Çelmer'deki gibi araya vali girip bu işi tatlıya bağlamıyor, bu neredeyse bir istisnai örnektir, belki biraz da o dönemin referandum ortamı sayesinde olanaklı olabilen.

Çoğu durumda, bu yasadışı bir işgaldir deniliyor, işçiler direnme gücü göstermedikleri için de eylem kolaylıkla sona erdiriliyor. Sinter işgali örneğinde gördüğümüz gibi. Böylece de şiddet gündeme gelmiyor. Bizim Sinter'deki politika ve tutumumuz neydi? İşgalin kararlılıkla sürdürülmesi ve muhtemel bir saldırıya karşı da direnilmesiydi. İşgali kararlılık sürdürdüğünüz bir durumda, karşı cepheden işgali kırmak girişimi, somut olarak da saldırı gündeme gelebiliyor. Sorun aynı zamanda bu gibi durumlar için işçilerin direnme ve kendilerini savunma kapasitelerini örgütlemek sorunudur.

Devrimci şiddet hep de silah kullanmak üzerinden düşünülmek zorunda değil, böyle düşünmek önemli bir yanılgıdır. Biz '70'li yılların o ilk yükseliş evresinde okullarımızı ya da yurtlarımızı polisin ve faşist çetelerin saldırılarına karşı savunuyorduk ama hiç de henüz silahlı biçimde değil. Faşistlerle sayısız çatışma yaşamış, dışardan gelen organize saldırıları püskürtmüşük, ama tümüyle silahsız olarak. Sonradan silahlandık, zira bu gerekli ve zorunlu hale geldi. Ama başlangıçta, 1973-74 yıllarında silahsızdık, başka bazı araçlarla kendimizi savunuyorduk, sopa, demir çubuk vb. gibi. Polisi taşlarla, yerine göre sopalarla püskürtüyorduk. O günkü koşullarda şiddetin dozunu tırmandıran ve kapsamını genişleten biz değil karşıdevrimdi, polis ve faşist çetelerdi. Sonuçta biz de kendi savunmamızı buna göre geliştiriyorduk.

Bugünkü işçi hareketinin somut durumuna ve ihtiyaçlarına da buradan bakabiliriz. Bugün işçiler yaygın olarak karşı devrimci baskı ve şiddete maruz kalıyorlar. Bugün sopalarla kendini savunmak da bir sorundur fabrikalarda, bir ihtiyaçtır demek istiyorum. Biz, militanlarımız demek istiyorum, fabrikalarda bildiri dağıtmaya gidiyoruz, özel güvenliğin saldırıları ile yüzyüze kalıyoruz. Muhtemeldir ki bir takım sopalar da kuşanarak, aynı yerde yeniden bildiri dağıtmaya gidiyoruz. Bizim burada kendi siyasal faaliyetimizi savunmaya yönelik donanımımız ile işçilerin kendi hakkını-hukukunu savunurken karşı karşıya kaldığı saldırılara karşı direnişi belli ölçülerde kuşkusuz birbirinden ayrı şeyler. Nitekim III. Parti Kongresi Bildirisi'nde de sorun iki türlü konulmuştur. Bir yandan kapitalistlerin işçilerin direnme eğilimlerini şiddetle ezmeye çalışmalarına işaret edilmiş, öte yandan sermaye devletinin siyasal çalışmayı şiddetle dizginlemeye, zorbalıkla engellemeye yönelik çabalarına.

Buna Alaaddin yoldaşa ilişkin Parti açıklamalarında da açıklıkla değinildi. Şiddete tapmıyoruz, şiddet meraklısı değiliz, ama gerekli her durumda siyasi faaliyetimizi savunuruz ve bunun için gerekirse silah da kullanırız denildi. Bu tüm kamuoyu önünde yapılmış bir açıklamadır. Siyasal faaliyetimizi savunmak ve engelleme girişimini boşa çıkarmak, bizim için en meşru haktır; bu çerçevede de katledilen yoldaşımızın üzerinde elbette silah vardı, olmalıydı da. Zira bu tür faaliyetler terörle, zorbalıkla engellenmek istenmektedir. Bunun karşısında kendimizi savunma meşru hakkımız vardır. Tüm bunlar sözkonusu parti açıklamasında açık, net ve tok bir biçimde ifade edilmiştir.

III. Parti Kongresi Bildirisi'nde bu ikili yan bir arada ortaya konulmaktadır. Bunun bir yanı İşçi Savunma Birlikleri'dir, işçi hareketinin kendini savunma ihtiyacıdır. Öteki yanı, devrimci sınıf partisinin çalışma hak ve olanaklarını savunma ihtiyacıdır. Devletin bunu zorbalıkla engellemeye yönelik girişimleri karşısında aciz ve çaresiz kalmamaktır. Bunun için parti militanlarının eğitimi ve donanımıdır.

Şiddet bugün karşımıza bu ikili boyutla çıkmaktadır. İlkin sınıf hareketinin kendi öz ihtiyaçları yönünden, ikinci olarak da devrimci sınıf partisinin kendi faaliyetleri yönünden. Sınıf hareketinin ihtiyacı İşçi Savunma Birlikleri'dir. Partinin ihtiyacı ise bu alandaki çok yönlü eğitim ve donanımdır.

Sınıfın direnişi kendiliğinden sınırlar içerisinde kalırsa ya da sendikaların denetiminde olursa, orada elbette bir direnme olmaz. Direnmeyi, direnme ruhunu ve bilincini biz aşılayacağız işçi sınıfına. Direnme pratiğine biz yönelteceğiz onları, olanaklı olduğunca.

Partinin kendi güçleriyle sınırlı kalan İşçi Savunma Birlikleri olmaz, bu işi oyuna çevirmek olur. Halkçı solun sonu iflas ve hüsran olan geçmiş çocukluk hastalıklarını yinelemek olur. Kongredeki tartışmalarımızda benim özellikle belirttiğim nokta şuydu: Haramidere'de ya da bir takım yerlerde işçilere şiddet uygulayan patronlar var. İşçilere, bunlara boyun eğmeyin, bunların şiddetini göğüsleyin deriz de şiddeti uygulayan patronu biz cezalandırırız işçiler adına ve hiç değilse bu aşamada. Bu bizim değil, ordaki sınıf hareketinin ihtiyacı aslında. Biz başlangıçta buna öncelik verebiliriz, ama giderek bunu işçilerin kendi öz davranış, pratiği haline getirmek için çalışırız... Hatta geleneksel solun eleştirisi üzerinden şununla da birleştirmiştim; semtlerde de, devrimciler gelsin hesap sorsun, devrimciler gelsin cezalandırsın denebiliyor. Biz kitlelerin fedaisi değiliz. Ama biz kitlelerin öncüsü olabilmeliyiz, öncülük yapabilmeliyiz, ilk adımı biz atabilmeliyiz ve böylece işçilerin kendisini buna sürükleyebilmeliyiz. Bizim için sorun temelde işçi sınıfının direnme kapasitesine açığa çıkarmak ve örgütlemektir. İşçi Savunma Birlikleri buna yönelik bir politika ve pratik girişimdir.

İllegal örgüt, legal çalışma ve...

(Baştarafı s.16'da)

kirli rekabet yöntemleri vs.) yansıyan bilgiler olsun, polisin istihbarat teknolojisini ve yöntemleri ustalıkla kullanabildiğini gösteriyor. Keza denetim-kayıt altına alma, kanıt biriktirme açısından da geçmişle kıyaslanamaz bir düzeydedir.

Bütün bunlara karşı kendi tekniklerini geliştirmeyen, dinlenmeyi, veri biriktirmeyi ortadan kaldıracak uygulamalarla birlikte teknik donanımını büyütmeyen devrimci bir illegal parti, yeterince korunaklı olmayacaktır.

Bununla birlikte karşımızdaki, her türlü kirli yöntemi kullanan bir karşı-devrim aygıtıdır. Onun geçmişten bugüne devrimci örgütlere vurduğu en ağır darbelerde sızma ve devşirmelerin çok belirleyici bir yeri olduğunu da dillendirmekten kendilerini alamıyor bazı polis şefleri. Buna karşı başlıca önlem, partinin tüm çalışmasında ve örgüt yaşamında devrimci normları, ilke ve kuralları tartışmasız bir şekilde egemen kılmaktır. Parti genelgelerinde de ifade edildiği üzere, bu yapılmaksızın, sapmalar ve anormallikler göze batmayacak, dolayısıyla da açığa çıkartılamayacaktır. Elbette bu, parti saflarına akan her insanın, en baştan itibaren tüm süreçlerinin dikkatle izlenmesi, geçmiş kökeninden sosyal yaşantısına her açıdan tam bir açıklık sağlanması planında yaşayabildiğimiz sorunların kesin bir tarzda geride bırakılmasıyla birleştirilebilmelidir.

- Bütün bunlar üzerinden partide sağlam bir denetim kurulabilirse, bir başka ifadeyle "Güven iyidir, fakat denetim daha iyidir!" ilkesine uygun hareket edilirse, böylece sorunlarımızın çözümünde hızla mesafe alır, parti örgütünü, *"illegal eksende başarılı, verimli, esnek ve dinamik bir politik çalışma"*yı ve mücadeleyi her durumda kesintisiz sürdürebilen, tüm koşullara dayanıklı bir hale getirebiliriz.

Temmuz 2012

Siyasal yaşamda yayınlar

Siyasal yaşamda ortaya çıkan sorunlara yönelik somut, kalıcı, daha da önemlisi devrimci açıdan çözümler üretilebilmesi için, sorunların gerçek toplumsal ilişkiler içerisinde kavranması büyük önem taşır. En basitinden en karmaşığına tüm toplumsal-siyasal sorunlar için geçerlidir bu.

Fakat ne yazık ki, Marksizmin bu temel yöntemsel yaklaşımı çoğu zaman gündelik yaşam ve mücadele içerisinde gözden kaçırılır. Ortaya çıkan sorunlar "kendi içerisinde" anlamlandırılmaya ve o sınırlarda çözülmeye çalışılır. Böylelikle sorunların çözümüne dair ortaya konan pratik önermeler genellikle biçimsel, mekanik ve hayattan kopuk kalır ya da sorunların gerçek kaynağı yeterince kavranamadığı için ortaya çıkan sonuçlar etrafında dönülüp durulur.

Biz komünistler, toplumsal ve siyasal yaşamın önümüze çıkardığı tüm sorunları bu temelde kavramak ve çözümler üretmek durumundayız. Temsil ettiğimiz maksist dünya görüşünün devrimci dinamizmi ve diyalektik yöntemi bunu öngörmektedir.

Bu yöntemsel hatırlatmanın ardından parti olarak uzun bir süredir gündemimizde olan ve çeşitli yönleriyle tartışıp tanımladığımız "yayınlar" soruna geçebiliriz. Bugüne değin parti bu sorun alanına dair denebilir ki söylenmedik söz bırakmadı. Özellikle son üç kongre platformu ve bu süreçlerin tamamlayıcısı olan parti okulu tartışmaları üzerinden ele alındığında bile, yayınlar üzerinden söylenecek çok az şeyin kaldığını görülüyor.

Buna rağmen yaşanan zayıflık (işin görev ve sorumluluklar boyutunu bir kenara bırakırsak), bir bütün olarak parti saflarının bu konunun "esasları" üzerinden döne döne uyarılması ve yönlendirilmesi ihtiyacını ortaya koyuyor. Sorunun güncel boyutu kadar "genel çerçevesi" üzerinden partide açıklıklar sağlama gerekliliğini hayatın kendisi dayatıyor.

Yayınlar: Dünya görüşünün, ideolojik-politik çizginin taşıyıcısı ve temsilcisi

Siyasal yaşamda yayınlar, *gazete, dergi, kitap, bildiri, broşür, rapor, radyo, tv, vb.*, her birisinin **araç olarak** farklı farklı işlevi olsa da, tümü de temsil ettiği dünya görüşünün ve çizginin en temel platformlarıdır. Kimisi teorik-ilkesel tutum ve yaklaşımları ortaya koyar, kimisi güncel politik gelişmelere açıklık getirir. Kimisi bilgilendirmeye ve eğitmeye yöneliktir, kimisi harekete geçirmeye ve örgütlemeye... Toplamında yayınlar, siyasal parti ve örgütlerin, en genel planda "sınıfların" dünya görüşlerini ve ideolojik çizgilerini ortaya koyduğu etkili ve işlevsel platformlardır.

Örneğin PYO'nun 10. yılı vesilesiyle kaleme alınan değerlendirmede ifade edilenler, siyasal mücadelede genel olarak yayınların işlevine de ışık tutmaktadır: *"O bir programa, devrimci sınıf partisi programına dayanmaktadır; 'etrafında birleşilecek ve uğrunda savaşılacak' bu biricik tutarlı devrimci programı savunmaktadır. Ve elbette o, bu programdan çıkan devrimci stratejik ve taktik çizgiye dayanmakta, tüm yayın faaliyetini buna dayandırmakta, işçi ve emekçilere bunu taşımaktadır."*

Araç olarak yayınların bu işlevi başka tartışma ve değerlendirmelere gerek duymaksızın siyasal yaşamda tuttuğu yeri açıkça ortaya koymaktadır. Devrimci yayın faaliyetinin siyasal mücadeledeki bu temel misyonu, yani *"dünya görüşümüzün, ideolojik*

çizgimizin ve politik tutumumuzun" temsilcisi olmaları üzerinden kavranması, bugün güncel planda yaşadığımız sorun alanlarının çözümü bakımdan büyük önem taşımaktadır.

Komünistler olarak parti yayınlarıyla olan ilişkimizi öncelikle buradan kurabilmek, yayınlara karşı sorumluluklarımıza bu genişlikte bakabilmek durumundayız. Gerek yayınlara katkı sunarken gerekse gündelik faaliyette kullanırken, yayınların işlevi ve anlamı, toplumsal-siyasal mücadelede tuttuğu yer asla gözden kaçırılmamalıdır.

Yayınlar: Devrimci dünya görüşü ile kitleleri buluşturmanın araçları

Devrimi tarihsel-sınıfsal karakteri üzerinden kavrayan ve mücadelesini bu eksene oturtan bir parti, işçi sınıfıyla bütünleşmeye büyük önem verir, tüm çabasının merkezine işçi sınıfını devrimcileştirmeyi koyar ve her adımında sınıfı devrime hazırlamaya çalışır.

Bu çaba içerisinde sınıf ve emekçi kitleler ile devrimci fikirleri buluşturmanın, kitleler içerisinde sosyalizm bilincini geliştirmenin önemi tartışmasızdır. Zira bu olmaksızın, sınıfı devrimcileştirmek, işçi sınıfını "kendi düşünsel silahlarıyla buluşturmadan" devrimci bir sınıf hareketi geliştirmek mümkün olmayacaktır.

Devrimci fikirlerin ve dünya görüşünün işçi sınıfı içerisinde yayılıp kökleşmesinde **devrimci yayınlar eşsiz bir yer tutmaktadır**. Komünistler olarak yayınlar üzerinden yakalamamız gerek ikinci kritik halka budur. Devrimci ideoloji ve çizginin dolaysız taşıyıcısı olan yayınlarımız, tam da bu misyonu üzerinden sınıf ve emekçi kitleler içerisinde devrimci düşüncenin şekillenmesine de hizmet etmektedir. Programımızın, buna dayalı politik çizgimizin sınıf ve emekçi kitleler içerisinde vücut bulmasını istiyorsak eğer, parti yayınlarını etkili bir şekilde kullanmayı başarabilmeliyiz.

Bunun kendisi asla "materyallere dayalı" bir çalışma tarzı olarak algılanmamalıdır. Evet, yayınlar siyasal mücadelede içerisinde ideolojik-politik çizginin temsilcileridir ve bu işlevinden kaynaklı kitle çalışması alanında da büyük bir önem taşır. Fakat bu araçlar (materyaller) doğru ve işlevsel bir şekilde kullanılabildiklerinde sonuç üretirler. Genel olarak çalışma tarzınız (burada kitle çalışması sınırlarına ele alınabilir) **politika merkezli şekillenmiyor ise,** politikanın taşıyıcısı olan araçlar da işlevsizleşir. Ve sonuç üretmeyen çalışma tarzının suçu kestirmeden "araçlara yıkılacaktır".

Kısacası, çalışma tarzına da bağlı olarak yayınlar, sınıf ve emekçi kitleler içerisinde devrimci düşüncenin şekillenmesine, maddi bir güce dönüşmesine hizmet eden kitle çalışmasının önemli araçlarıdır.

Eğitim araçları olarak yayınlar

Devrimci yayınlar üzerinden yukarıda tanımlanan misyonlar, dolaysız olarak onların birer eğitim materyalleri olduğunu göstermektedir.

Bu nedenle kadroların gelişim süreçlerinde yayınlar temel bir yer tutar. Mücadeleye adımını atan her bir devrimcinin uğruna dövüştüğü davayı kavramak ve bilince dönüştürmek için ilk başvurduğu araçlar kitap, gazete, broşür vb. devrimci yayınlar olmaktadır. Marksist dünya görüşüyle donanmak, bu temelde şekillenmiş olan devrimci programı içselleştirmek ve gündelik yaşamda karşısına çıkan olaylar karşısında politik tutumlar geliştirmek açısından yayınlar bir devrimci açısından vazgeçilemez eğitim materyalleridir.

Bu kadarı dahi -dünya görüşü, program ve pratik politika bağlamında- yayınların devrimci eğitimin her adımında yer aldığını ortaya koymaktadır. Deyim yerindeyse yayınlar devrimci bilincin ve eylemin şekillenmesinde çeliği döven çekiç gibidir.

Somut bir örnek üzerinden hareket etmek gerekirse, komünistler olarak uzun bir süredir partinin toplam birikimi ile kadrolar arasındaki mesafenin hızla kapatılmasını döne döne vurguluyoruz. Kadrolar şahsında ideolojik donanım ve niteliksel gelişim üzerinden mesafe katetmeyi özellikle son yıllarda partinin önüne

koyduğu temel önceliklerden birisi olarak tanımlıyoruz. İşte bu yakıcı sorunun çözümünde partinin toplam birikiminin cisimleştiği, bir başka ifadeyle vücut bulduğu yayınlar çok temel bir yerde durmaktadır. Zira kadroların partinin ideolojik birikimiyle kuracağı en somut bağ parti yayınlarıdır.

Yayınlar ve güncel sorunlar üzerine

Parti yayınları üzerinden gerek kongre süreçlerinde gerekse parti okullarında yürütülen tartışmalar, bu alanda yaşadığımız sorunları tüm kapsamıyla ve ayrıntılı bir biçimde ortaya koymaktadır. Bu açıdan burada sadece öne çıkan yönlerini vurgulamak yerinde olacaktır.

Yayınlar üzerinden tanımlanacak sorunlara dair yakalanması gereken ilk ve önemli halka, saflarımızın bu konudaki *bilinç ve kavrayış planındaki zayıflıklardır*. Zira tüm müdahalelere rağmen parti yayınları partili güçlerimiz ve kadrolarımız tarafından gereğince sahiplenilmiyorsa, bu aracın yukarıda bütünlüklü olarak tanımlanan işlevi ve misyonu yeterince kavranamıyor demektir.

İkinci olarak, nitelik ve donanım planında yaşanan yetersizliklere işaret edilebilir. Burada elbette vurgu kadrolara yöneliktir. Zira parti yayınlarına yansıyan niteliksel zayıflıklar bundan bağımsız değildir.

Bir üçüncü başlık yayınlarla kurulan ilişkinin tek yanlılığıdır. Partinin yayın faaliyeti -esasta katkı sunulması üzerinden- hala bir dizi kadro tarafından "başkalarının" sorumluluğu olarak görülebilmektedir. Kimi güçlerimiz tarafından yayınlar sadece kitle çalışmasının araçları olarak görülebilmekte ve o sınırlarda bir ilişki kurulabilmektedir.

Bütün bunlar bizi bir kez daha çalışma tarzı sorununa götürmektedir. Zira yayınların ideolojik-politik önderlik misyonunu yerine getirmesinden kitle çalışması içerisinde kullanımına kadar işlevsel ve amacına uygun bir şekilde değerlendirilebilmesi her şeyden önce partide **doğru çalışma tarzını oturtmakla mümkün olacaktır**. Bunun kendisi hala daha esaslı bir sorun alanı olarak önümüzde durmakta, dolaysız olarak partinin yayın faaliyetini de etkilemektedir.

Parti saflarında bütün bu sorun alanları üzerinden yeterli bir açıklık sağlandığı, parti yayınlarına dair güçlü bir kavayış inşa edildiğinde ise, geriye davranmak kalacaktır.

Çalışma tarzı sorunları...

(Baştarafı s.26'da)

doğrultusunda düşünsel yoğunlaşma içine girmeli, pratik zorlanma alanlarını tek tek tespit ederek yüklenmelidirler. Örneğin bir kadronun yaşamını ele alalım. Bu kadro gününü geneldek dağınık kitle ilişkilerini bir adım ötesine geçmeyi düşünmeden görmekle yetiniyor, zaman zaman merkezi propaganda materyallerini rutinleşmiş bir tarzda belli fabrika ve servis noktalarına taşıyor, zaman zaman yapılan kitle eylemlerine katılıyorsa, bu kadro ne gelişme ve serpilme imkanı bulur, ne de verimli olur.

Elbette sorun tek tek kadroda değil, o kadronun da bir parçası olduğu örgüttedir. Çünkü bu örgüt, tüm kadrolarını sınıf eksenli bir çalışma içerisine sokmalı, yaşamlarını bu doğrultuda denetlemeli, ilişki ve günlük yaşamını mekaniklikten çıkaracak taktik politika-örgüt ve eylem çizgisi ortaya koymalı, buna uygun araçlarla beslemelidir. Elbette kadro-örgüt ilişkisi tek yönlü pasif bir ilişki değildir. Örgütler de kadrolardan oluşur ve nitelikli, ne yaptığını bilen, misyon bilinci gelişkin kadrolar, devrimci-dinamik bir örgütün yaratılmasında temel önemde bir rol oynarlar.

Devrimci kadrolar olarak sorumluluklarımıza bu çerçevede bakmalı ve rolümüzü oynamalıyız. Parti tarihsel misyonumuzu yerine getirmek bilinci ve iradesiyle bizi her bakımdan kabuğumuzu kırmaya çağırıyor, bu çağrıya yanıt vermeliyiz.

TKİP IV. Kongresi sunumları...

İllegal örgüt, legal çalışma ve örgütsel güvenlik sorunları

-I-

- 2000'li yılların başından itibaren burjuvazi tüm dünyada polis devleti uygulamalarını alabildiğine yoğunlaştırdı. Yeni bir emperyalist savaşlar döneminin bahanesine dönüştürülen 11 Eylül saldırısı, aynı şekilde polis rejimi uygulamalarındaki yeni tırmanışın da bahanesi ve miladı oldu. Sınıf ve emekçi kitlelerin siyasal hak ve özgürlükler alanındaki kazanımlarına yönelik saldırılar yeni bir ivme kazandı. Savaş sanayiinde olduğu gibi, burjuva devletlerin güvenliğine dair mali ve teknik yatırımlarda da küresel bir yarış başgösterdi. ABD'nin başını çektiği emperyalist-kapitalist devletler, devlet teröründe kuralsızlığı ve ölçüsüzlüğü adeta kurala dönüştürmüş oldular.

- Emperyalist kapitalizmin çok boyutlu yeni bir tarihsel bunalımla boğuştuğu son yıllarda iktisadi ve sosyal saldırıların alabildiğine şiddetlenmesi zorunlu bir ihtiyaç haline gelmektedir. Uzun yılların saldırı politikalarının yarattığı tepki birikimi üzerine bu sonuncu hamleler, bir nevi bardağı taşıran damla işlevi görüyor. Bu sürecin doğurduğu halk isyanları ve sosyal çalkantıların, devrimci önderlik boşluğu koşullarında nispeten zorlanılmadan kontrol altına alınabilmesi, öte yandan bölgesel olarak sürdürülen savaşlar sayesinde yaşanan kısmi gerilim boşalımları, burjuvaziyi dönemsel olarak dizginleyebiliyor. Fakat son on yılın, daha da geriye götürürsek son 25-30 yılın toplamı üzerinden bakıldığında, burjuvazi, zor aygıtlarını tahkimatta, siyasal ve sosyal alandaki evrensel kazanımları budamakta benzersiz bir aşama kaydetmiş durumdadır.

- Geçici normalleşmeler görülse de devlet terörü ve faşizan uygulamalardaki yoğunlaşma, burjuvazinin halihazırdaki temel eğilimidir. Bu eğilim, burjuvazinin tarihsel planda siyasal gericiliğin asıl kaynağı haline gelmiş olmasından öteye, güncel bir muhtevaya da sahiptir. Güncel planda burjuvazi, girmiş bulunduğumuz ve halen bunalımlar ve savaşlarla karakterize olan yeni tarihi dönemin kaçınılmaz sonuçlarını öngörerek hareket etmektedir. Son on küsur yılda emperyalist kapitalizmi zorlayan bir devrimci çıkış-yükseliş yaşanmadığı halde, burjuvazi bu dönem boyunca "güvenlik" gerekçesiyle meşrulaştırarak her türlü hak ve özgürlüğe el uzatmakta, kendi hukukunu dahi pervasızca ayaklar altına almakta, tüm toplumu gözetleme, kayıt altına alma ve denetimde tutmanın teknik imkanlarını sınırsızca geliştirmektedir. Bunun, burjuvazi cephesinden güncel planda toplumsal muhalefeti denetimde tutmak, alabildiğine yoğunlaşan çelişkilerin mayaladığı devrimci patlamaları engellemek, daha da önemlisi, gelmesi kaçınılmaz devrimler

dönemine hazırlanmaktan başka bir anlamı yoktur.

- Bu gelişmelerin ülkemiz solunun ezici kesimi tarafından tersinden okunmasını ya da pratikte tersinden yönelimlerin konusu olmasını, öncelikle ve özellikle de devrimci örgüt fikrinden ve iradesinden geri dönülmez bir şekilde uzaklaşmayı, Türk burjuvazisinin en temel başarılarından biri saymak gerekir. Partimiz, burjuvazinin bu başarısını Türkiye solunun küçük-burjuva sınıfsal konumunun ve bunun ifadesi ideolojik çizgisinin dolaysız bir ürünü olarak değerlendirmektedir. 12 Eylül yenilgisiyle devrimci temelde hesaplaşamayanlar, ne geçmiş küçük-burjuva kimliği aşabildiler, ne de onun son tahlilde tasfiyeci-reformist bir öz taşıyan ideolojik çizgisini. '9●'lı yılların ikinci yarısında ivmelenen yeni kırılma süreci, düzenin yarattığı yanılsamalar ve tasfiyeci-reformist atmosfer altında ideolojik ve örgütsel erozyonun yolunu sonuna kadar açmış oldu.

İdeolojik-politik planda yaşanan savrulmaların örgütsel alanda da sonuçlarını yaratması kaçınılmazdı. Tersinden örgütsel alanda yaşanan tasfiyeler ise ideolojik savruluşları ve liberal-reformist eksende saflaşmaları olağan hale getirmiş oldu. Gelinen yerde Türkiye solu ana gövdesiyle tasfiyeci legalizmin batağına saplanmış, düne kadar devrimci olan bir dizi irili ufaklı yapı, illegal devrimci örgüt fikrinden, iradesinden ve elbette ki pratiğinden geri dönülemez biçimde kopmuşlardır. Hala da ciddi kayıtlarla devrimci sayabileceğimiz birkaç yapı payına tek fark, henüz reformist odaklaşmalara eklemlenmemiş olmalarıdır. Yoksa siyasal çalışma pratiği ve örgütsel yapılanma sözkonusu olduğunda, onlarda da legalist mentalite ve düzen sınırlarını zorlamayan bir siyasal pratik hakim hale gelmiş bulunmaktadır.

- Dünyadaki polis devleti uygulamalarının ve devletlerin tahkimatının hız kazandığı süreci Türk burjuvazisi de son sınırlarına kadar değerlendirdi. Kürt sorunu, iktisadi-sosyal çelişkilerin yoğunluğundan kök alan mevzi direniş ve eylemlerin yaygınlığı ile rejim krizi gibi daha özgün etkenler, faşist baskı ve devlet teröründeki yoğunlaşma eğilimini olağan bir çizgiye dönüştürmektedir. Gerici-dinci akımın iktidarlaşma süreci, tüm toplumsal yaşamda burjuva hukukun çiğnenmesi, polis aygıtının siyasi ve teknik açıdan olağanüstü düzeyde güçlendirilmesi, düzenin biçimsel burjuva yapılarının gitgide bir kenara itilmesi ile paralel biçimde yaşandı. Dinci gericiliğin esasta burjuva cephedeki çatışmanın güncel ihtiyaçları çerçevesinde öncelikle düzen cephesindeki rakiplerine vurmuş olması, yazık ki solun önemli bir kesimini az ya da çok hayati yanılsamalara itmiştir. Oysa çok geçmeden sol hareket, dinci gericiliğin keyfi, kuralsız ve ölçüsüz baskı ve terörürüyle çok daha ağır bir biçimde karşı karşıya kalacaktır.

- Dünyada olayların seyri ile Türkiye'deki gelişmelerin yönü bu denli açıkken, parlamenter hayallerin yarattığı cazibeye teslim olmak, boylu boyunca legalizm alanına serilmek, bir siyasal körlük örneğinden başka bir şey değildir. Son kertede bugünkü legal çalışma sınırları geçmişten bugüne süregelen siyasal mücadelelerin basıncıyla belirlenmiş olsa da, burjuvazi hukuksal mevzuatta bu sınırları çoktan geriye çekmiş bulunuyor. Uygulama planında ise her geçen gün daha fazla pervasızlaşmaktadır. Toplumsal mücadelenin kontrol altında tutulabildiği, devrimcisinden reformistine sol hareketin aşırı düzeyde denetime açık olduğu günümüz koşullarında, henüz daha fazlasına ihtiyaç duymamaktadır. Bu yönüyle bakıldığında legal çalışma sınırlarının, esasen sermaye iktidarının tasarrufunda olduğu da apaçık bir veridir.

- Günümüz Türkiye'sinde sermaye düzeninin görüntüdeki göreceli istikrarı, emperyalist kapitalizmin iktisadi, siyasi, militarist ihtiyaçlarının hassas dengelerine yaslanmaktadır. Dolayısıyla her zaman yapısal bir kırılganlığın basıncı altındadır. Türk sermaye devletinin emperyalist saldırganlık ve

savaşta aktif taşeronluğa soyunması, örneğin Afganistan, Irak, Libya ve son olarak da Suriye'ye yönelik emperyalist planlara uygun saldırgan tutumları, öncelikle buradan gelen mecburiyetin ürünüdür. Kapitalist dünyanın mevcut gidişatı ve Türk sermaye düzeninin kuşatıldığı koşullar, Türkiye'de dengelerin her an bozulmasını, devrimci bir potansiyel olanak olarak sürekli güncel tutmaktadır. Farklı bir yönden bakıldığında, bunun aynı zamanda devrimci siyasal faaliyete, onun bir unsuru olarak legal çalışma olanaklarına yönelik şiddetin dozunda sıçramalı artışlar olasılığını da beraberinde taşıdığı görülecektir.

Dolayısıyla illegal ihtilalci bir varoluşa, örgütlenmeye, faaliyete çubuk bükmek stratejik ve ilkesel olduğu kadar taktiksel bir zorunluluktur da. Bir iç savaş aygıtı olarak örgütlenmiş, tarihi boyunca sayısız deneyimler kazanmış, kontr-gerilla yöntemlerinde ustalaşmış, güvenlik ve denetim alanlarındaki teknolojiyi en ileri düzeyde kullanan Türk sermaye devletine karşı ciddiye alınabilir bir mücadele, bu zorunluluğun bilincinde olmaksızın ve buna uygun bir devrimci iradeyle hareket etmeksizin sürdürülemez. Legal çalışma olanaklarını devrimci iktidar mücadelesi hedefine bağlı bir şekilde etkin bir tarzda kullanabilmenin, koruyup genişletebilmenin yolu mevcut koşullarda da, Türkiye'nin kaçınılmaz çalkantılı ve zorlu mücadele döneminde de, bundan geçmektedir.

-II-

- Partimiz için illegalite-legalite ilişkisinin teorik-ilkesel çerçevesi ve politik, örgütsel, pratik esasları, daha yeni bir hareket olarak ortaya çıktığı ilk dönemlerinden itibaren tümüyle açık ve nettir. Leninist parti teorisinden, onun stratejik ve ilkesel doğrultusundan bir an dahi sapmaması, örgütsel pratiğinde ve siyasal sınıf çalışmasında ilkesel çerçeveye uygun davranması, partimizin ayırdedici üstünlüklerinden biri olageldi.

Bu alandaki asli sorunumuz, konuyla ilgili parti birikiminin nispeten genç sayılabilecek kadro ve militanlardan oluşan parti saflarına tarihsel dönem kavrayışımız paralelinde mal edilebilmesidir. Bu çerçevede konuyla ilgili temel belgelerimiz tüm kadroların ve parti çeperinin gündemine taşınmalıdır.

- Partinin konuyla ilgili değerlendirmelerinden bazı esasları yinelemek gerekirse:

Partimiz illegalite-legalite ilişkisinin nasıl kurulacağını, bunların hangi yöntem ve perspektifle birleştirilip uyumlu kılınabileceğini açıklığa kavuşturan Leninist parti teorisi üzerinden inşa edilmiştir. Hedefleri (ideolojik-programatik çizgisi) ve bu hedeflere ulaşmasını sağlayacak politik çalışması (taktik-siyasal çizgisi) ile bu çalışmanın şekillendirdiği ve kendisini ancak onlar üzerinden hayata geçirebileceği araçları (örgütsel çizgisi) bakımından kurulu düzene sığmayan bir devrimci sınıf partisi için, illegalite ilkesel ve stratejik bir zorunluluktur. Düzeni zor yoluyla yıkmayı hedefleyen bir parti ancak illegal olarak ayakta kalabilir ve faaliyetini her koşul altında kesintisiz olarak ve tavizsiz bir biçimde sürdürebilir. Demek oluyor ki ihtilalci bir parti politik çalışmasının sürekliliğini ancak illegal varoluşuyla güvenceye alabilir. Düzen legalitesini aşan bir açık çalışma da -ki komünistler için legal olanakların ötesinde bir kapsama sahiptir- ancak sağlam bir illegaliteye yaslanarak yürütülebilir.

Komünistler açısından legalite ise, ilkin, bir sınıf tahakkümü aracı, burjuvazinin baskı ve zor aygıtı olarak sermaye devletini perdeleyen her türlü biçimsel yapının, düzenin her türlü yasal kurumunun, bir başka deyişle bizzat düzen legalitesinin kendisinin etkin bir şekilde teşhir edildiği bir istismar alanıdır. İkincisi, kitlelere yönelik ajitasyon-propaganda ve örgütlenme faaliyetini alabildiğine yaygın ve etkili araç, yol ve yöntemlerle yürütmenin, onlarla sayısız alanda kesişmenin, bağ kurmanın vazgeçilmez bir kanalıdır. Nasıl ki sağlam bir illegal temele yaslanmadan düzen sınırlarına takılmayan etkin bir devrimci açık çalışma yürütülemezse, aynı şekilde legalitenin olanaklarını değerlendirmeyen, ondan

yararlanarak kendini kitlelerle kurduğu sayısız bağla sarıp sarmalamayan bir illegal örgüt de, bırakalım devrime yürümeyi, ayakta dahi kalamaz. Bu açıdan legalitenin etkin istismarı hayati önemde bir taktik sorundur. Doğal olarak taktik olan daima stratejik ve ilkesel olana bağlıdır, her açıdan ona tabidir, her bakımdan onun hizmetindedir.

-III-

- Modern sınıf savaşımları dönemi boyunca tarihsel deneyim ve bizzat bu deneyimin içinden süzülüp gelen bilimsel sosyalist teori, proletaryanın iktidarı ancak zor yoluyla alabileceğini, proleter devrimin ise zorlu ve acımasız bir iç savaşın ürünü olduğu gerçeğini tartışmasız bir olgu olarak saptamaktadır. Siyasal önderliği, bir başka ifadeyle devrimci öncü örgütü, bir sınıf savaşı aygıtı olarak örgütlenemeyen bir işçi sınıfının devrimi zafere ulaştırması imkansızdır. Yeni bir bunalımlar, savaşlar, devrimler dönemine girdiğimizi saptayan, tüm çalışmasını ve mücadelesini de bunun içinde anlamlandıran partimiz payına devrime hazırlık, gerçek anlamını, bir iç savaş aygıtı olarak örgütlenme seferberliğinde bulabilir ancak.

- Partimizin 2●●7'de toplanan II. Kongresi'den bu yana geçen sürece bakıldığında, yapılan tüm müdahalelerde bu hususların özenle, bir kılavuz ipi gibi gözetildiği görülecektir. "Devrimci Örgüt Yaşamsaldır!" şiarı ile sınıf eksenli partiye geçiş temelinde "Parti, Sınıf, Devrim!" çağrısı, tüm partiye tarihsel dönem kavrayışına uygun bir yönelim kazandırmanın ifadesi oldular. Çalışma tarzındaki köklü dönüşüm çabaları, diğer şeyler bir yana, aynı zamanda illegal ihtilalci temeli güçlendirme perspektifiyle açık çalışma imkanlarını etkin bir şekilde büyütürken, böylece örgütsel güvenlik sorunlarını da olağan düzeye çekme ihtiyacının ürünüydü.

(...)

Sınıf ve emekçi kitleler içinde erime aşamasından henüz uzak olduğumuz, öte yandan polisin izleme-kayıt altına alma-denetleme yöntemlerinin yetkinleşmiş olduğu, devletin teknolojiyi geçmişle kıyaslanamayacak düzeyde ilerden kullandığı, tersinden parti militanlarının ağırlıklı kısmının salt açık çalışmanın deneyimlerini taşıdıkları koşullarda, böyle bir adımın başlangıçta bu tür sorunlar yaratması olağandı. Neticede politik faaliyetin sürekliliğinin, dolayısıyla örgütsel sürekliliğin hala da teknik-pratik boyutuyla örgütsel güvenlikte hassas olmaktan geçtiği bir evredeyiz. Organik bütünleşme adımının atıldığı dönemle birlikte MK'nın örgütsel güvenlik sorunları üzerinden yaptığı müdahalelerin (genelgeler, aydınlatıcı iç yazılar, hatalar karşısındaki uyarıcı tutumlar vs.), kadroların eğitimi ve dönüşümünde önemli bir rol oynadığı yadsınamaz.

Yine de bütünleşmeyle birlikte daha etkin bir açık çalışmanın önplanda olduğu dar bir illegal parti yapısı açısından teknik-pratik tedbirlerin kendi başına yeterli olmayacağı ortadadır. Partinin politik önderliğe dayalı çalışma tarzı, bu çerçevede MK'nın merkezi karargah işlevine uygun konumlanması ve çalışması, yayınlar başta olmak üzere merkezi araçların işlevlerini yerine getirebilmesi, bunun hayata geçmesinin temel bir bileşeni olarak yerel önderlik yeteneğinin-yerel inisiyatiflerin geliştirilmesi tartışmaları, örgütsel güvenlik sorunlarına belirleyici halkadan yapılan müdahaleler oldular.

2●●8'de isabetli bir şekilde attığımız adımın, düşmanın çok yönlü olanakları düşünüldüğünde partimize ağır bir faturaya dönüşmemesi, tam da bu müdahalenin sonuçlarına bağlıdır. Demek oluyor ki örgütsel güvenlik sorunlarının olağan sınırlarına çekilmesi, en başta bu halkanın sıkı sıkıya kavranması ve gereklerinin yerine getirilmesiyle başarılabilir.

Kaldı ki burjuvazinin faşist baskı ve terörünü yoğunlaştırma eğiliminden bahsettiğimiz, devrimciler başta olmak üzere sola saldırmasının güncel bir sorun olduğu yerde, açık çalışma mevzilerini genişletirken örgütsel sürekliliği sağlamanın başka yolu da yoktur. Bolşevik partinin, Rusya'da 1912'lere kadar uzanan gericilik dönemindeki pratiği bu

açıdan oldukça öğretici bir deneyimdir.

-IV-

- Elbette esasa dair yaptığımız tüm bu vurgular, örgütsel güvenlik sorunlarının daha çok teknik-pratik boyutu kapsamında değerlendirilebilecek ilkelerin, kuralların ve pratik tedbirlerin önemini azaltmıyor. Tersine, devletin güvenlik alanında geçmişi aratacak düzeyde teknolojik olanaklarla-araçlarla tahkim edildiği bugünün koşullarında, teknik-pratik alan geçmişle kıyaslanamaz bir önem kazanmış, kapsamı ise alabildiğine genişlemiş bulunuyor. Nitekim partimizin çalışma tarzına yönelik köklü müdahale çabası, gelişmemizin bir dizi temel gereklerinin yanısıra, aynı zamanda güvenlik alanındaki gelişmelerden doğan ihtiyaçların da bir ürünüdür.

Bir dizi başka sorunumuzda olduğu gibi, esasen güvenlik sorununun teknik-pratik alanına giren tüm sorunlarımızla ilgili de, partinin neredeyse söylenmedik sözü kalmamıştır. 2●●8'deki adımla birlikte gündeme gelen genelgeler, iç yazılar, deneyimler, partiye sunulan raporlardaki ilgili bölümler, birbirin izleyen MK Toplantıları ve Parti Okulu çalışmalarındaki güvenlik sorunları tartışmaları, burada yapılacak her tekrarı gereksiz kılacak denli ayrıntılı ve aynı ölçüde de açık ve net bir çerçeve sunmaktadır.

Fakat bütün bunlar, sorunlarımızın esası yönünde çözüldüğü anlamına da gelmemektedir. Zira, güvenlik sorunlarının teknik-pratik boyutunda uygulama alanı, bir başka deyimle kadrolarda somutlanma boyutu son tahlilde en belirleyici alandır. Parti, güvenlik sorunlarındaki tüm müdahaleler üzerinden alınan mesafeye rağmen, söz ve davranış birliğini-tutarlılığını örgütsel omurgasında tartışmasız bir niteliğe dönüştürmek göreviyle hala da yüz yüzedir. Örgütsel güvenlik sözkonusu olduğunda bunun anlamı, ilkeli ve kurallı bir örgütsel yaşam, iç yaşamın devrimcileştirilmesi, iç illegalite (ki *"sağlam bir iç illegalitesi olmayanın, düşman karşısında da sağlam bir illegalitesi olamaz!"*), parti içi aleniyet ve tam devrimci denetim, kural ve ilkelere mutlak bir bağlılık demektir. Bu çerçevede *"Parti yaşamını devrimcileştirmek", "partide ve kadrolarda zaman içinde birikmiş kiri pası tümüyle silip atmak", "III. Parti Kongresi'nin önemle altını çizdiği partinin devrimcileştirilmesi sorununda belirgin biçimde mesafe almak"* doğrultusundaki çaba kesintisiz biçimde sürdürülmek durumundadır.

- Güvenliğin teknik-pratik alanını belirleyen bu temel sorumluluklarla birlikte kadroların ve tüm parti çeperinin sistemli donanımı-eğitimi planında ısrarlı ve sürekli müdahale ihtiyacı da yakıcı haliyle sürmektedir. Döneme özgü koşullar olağan siyasal çalışma içinde militan bir pratik eğitimin olanaklarını sınırlayabildiğinden, bu alanda iradi müdahaleler fazlasıyla önem kazanmış bulunuyor. Eğitim planında tarihsel deneyimlerin incelenmesinin teşvik edilmesinin yanısıra, başta genelgeler olmak üzere iç metinlerle parti saflarına döne döne seslenmenin, tekrar tekrar uyarmanın, bıkıp usanmadan ilke ve kuralları hatırlatmanın önemi ve işlevi yadsınamaz. Fakat bunlar pratik tutum ve uygulamalarla, gerekli durumlarda da yaptırımlarla birleştirilemezse, bu alandaki zayıflıklarımız ve yılların yarattığı alışkanlıklar kolay kolay geride kalmayacaktır.

-V-

- Öte yandan içe yönelik tüm müdahaleler, düşmanı tanıma, çalışma yol ve yöntemleri konusunda uzmanlaşma uğraşı ile birleştirilebilmelidir. Güvenlik sorunlarının bu pratik görevi, çoğu halde sanıldığından da hayatidir. Zira *"Düşmanını tanımak, savaşın yarısını kazanmaktır."* Devletin çalışma teknikleri alanındaki değişimlerle birlikte, bu açıdan hala yolun başında olduğumuzu söylemek abartı olmayacaktır. Türkiye'de devlet emperyalist devletlerle kıyaslanabilecek, hatta yer yer onlardan daha ileri düzeyde tekniği kullanabilen gerçek bir güvenlik ve denetim aygıtı haline geldi. Partinin son yıllardaki deneyimleri olsun, farklı kanallardan (sol gruplara yönelik operasyonlar, Ergenekon dalgaları, ordunun tepesine yönelik polisiye dinleme ve kayıtlar, burjuva siyaset alanındaki

(Devamı s.12'de)

Yayınların niteliğini yükseltme sorumluluğu

Partinin gündemindeki önemli konulardan biri, parti çizgisinin ve politikalarının taşıyıcısı olan yayınların güçlendirilmesi, amaca uygun bir içerik ve biçime kavuşturulmasıdır. Yayınların içeriğini güçlendirmekten söz ettiğimiz yerde, doğal olarak ilk işaret edilmesi gereken, yayınlara düşünsel katkı yapan kadro ve militanlara düşen sorumluluktur. Bu sorumluluk, yayınları güçlendirme hedefinde mesafe alabilmek için özel bir çaba harcamayı gerektiriyor.

***

Burjuvazi, işçi sınıfı ve emekçilerin bilincini bulandırmayı, onları düşünsel yönden sersemletmeyi hedefleyen sayısız saldırı aracına sahip. Bu araçların hem yaygınlıkları hem de kolay ulaşılabilir olmaları, egemen sınıflara, zehir saçan silahlarıyla kitleleri tam bir yaylım ateşine tutma olanağı sağlıyor.

Burjuva gericiliğinin aralıksız devam eden ideolojik saldırılarının işçi sınıfı üzerinde de etkili olduğunu, devrimci sınıf çalışmasında karşılaştığımız işçilerin olayları algılayış ve yorumlayış biçimi üzerinden de biliyoruz. Dinci-gerici ve ırkçı-gerici ideolojilerin işçiler üzerindeki bu rahatsız edici etkisi dikkate alındığında, zehir saçan araçların burjuvazinin elinde nasıl da etkili silahlara dönüştüğü kolaylıkla anlaşılabilir.

Genelde parti yayınlarının, özellikle de politik yayın organının bu gerici kuşatmaya karşı etkili bir ideolojik mücadele yükseltmesi gerekiyor. Bu aşamada öncelikle PYO'nun en azından sınıfın ilerici öncü kuşaklarını etkileyebilecek, onlar tarafından aranan nitelikte bir yayın düzeyine yükseltilebilmesi önem taşıyor. Dolayısıyla politik yayını bu niteliğe kavuşturma sorununa özel bir tarzda yüklenmek durumundayız.

***

Politik yayının niteliğini yükseltmenin bir yönü yayın gündeminin isabetli bir şekilde saptanması, işçi sınıfı ve emekçileri ilgilendiren temel sorun veya olayların öne çıkartılmasıdır. Diğer yönü ise, öne çıkan olaylarla ilgili makale ve değerlendirmelerin "teorik bakış, tarihsel arka plan ve güncel boyut" bütünlüğü içinde kaleme alınmasıdır. Sorunun diyalektik bütünlüğe dayalı bu kavranışı hem yazının mesajını daha güçlü hem de daha kolay anlaşılır hale getirecektir.

Bir sorunu veya olayı yukarıda işaret edilen bütünsellik içinde kaleme alabilmek için, konuya dair ciddi bir araştırma yapılması, verilerin derlenmesi, temel değerlendirmelerimizin mutlaka bir kez daha okunması, varılan sonuçların irdelenmesi ve metnin teorik bir bakış açısıyla bu temel üzerinde inşa edilmesi, büyük bir önem taşır. Konu üzerinde düşünsel yoğunlaşmanın sağlanması, kaleme alınan metnin son kez dikkatli bir biçimden gözden geçirilmesi, bir diğer önemli noktadır.

***

Bir konuya dair makale veya değerlendirme yazısı kalem almak, bir şeyi anlatma, bir mesajı iletme isteği ve sorumluluğuyla ilgilidir. Bu sorumluluğun hakkını verebilmek, fikrin/mesajın muhataplarına etkili bir şekilde aktarılabilmesiyle mümkündür. Bu da fikirlerin taşıyıcısı olan yazılı metinlerin kurallara uygun, sözünü doğrudan ifade eden, süslemelerden uzak, sade ve anlaşılır bir dille kaleme

alınmasını zorunlu kılar.

Sözün gereksiz yere uzatılması yazıyı ağırlaştıracağı gibi, ana fikrin o kalabalık içinde daha belirsiz ve dağınık kalmasına yol açar. Bu tarzın okumayı zorlaştırdığı dikkate alındığında, gereksiz uzatmalar, yazının iletmeyi hedeflediği mesajı/fikri zayıflatacaktır. Oysa örgütlü bir sınıf devrimcisi için yayınlara katkı bir "görev savma" değil, temel bir sorumluluktur ve en iyi şekilde yerine getirilmesi bir kural olarak kabul edilmelidir.

***

Siyasal faaliyetin araçları olarak devrimci yayınlarda redaksiyon kritik bir rol oynar. Yazıların fazlalıklardan arındırılması, eksikliklerin tamamlanması, parti çizgisi veya teorik bakışla ilgili sorunların giderilmesi noktasında, redaksiyonun büyük bir önemi vardır.

Metinlere müdahalenin bir yönü dil kuralları ile ilgili sorunların giderilmesidir. Yanısıra, düşüncenin daha sade ve anlaşılır hale getirilmesi, gereksiz fazlalıklardan arındırılmasıdır. Zira, ne kadar dikkat edilirse edilsin, bu konuda hata yapmadan bir metin kalem almak kolay değildir.

Diyalektik yöntem bize sorunları teorik-bilimsel bakış açısıyla irdeleme ve anlaşılır kılma olanağı sağlar. Dolayısıyla teorik bakış açısı ve parti çizgisinin kavranmasının taşıdığı özel önem yeterince açıktır. Bu kuşkusuz bir eğitim/donanım sorunudur. Bu nedenle sorunun bir yanı bu zayıflığın üzerine sistematik bir çabayla gitmektir. Güncel planda yapılması gereken ise, ele alınan konuya ilişkin en azından temel değerlendirmelerimiz ile temel teorik metinlere dönülüp bakılmasıdır. Parti yayınlarına gelen kimi metinler bu açıdan belirgin bir zayıflık taşıyabilmekte, ciddi hatalar yapılabilmektedir. Bazı metinler, deyim uygunsa uygunsa, gelişi güzel kaleme alınabilmektedir.

Redaksiyon için asıl sorun alanı bu noktada ortaya çıkmaktadır. Bu durumda redaksiyon, metni dil olarak düzeltme, güçlendirmenin ötesinde metnin içeriğine yoğunlaşmakta, olayların tarihsel arka planı ve parti çizgisiyle uyumu alanındaki eksikliklerini gidermeye çalışmaktadır. Bu ise büyük bir emek, dikkat ve zaman gerektiren bir iştir. Harcanan onca emeğe ramen, orijinali zayıf olan bir metnin etkisi yine de sınırlı kalmaktadır. O halde, "Nasıl olsa redaksiyon tarafından yazılar gözden geçirilip düzeltiliyor" rehavetine kapılmamak, tersine, hataları asgariye indiren içeriği güçlü metinler kaleme alabilmek için özel çaba sarf etmek gerekiyor.

***

Düşünsel üretim alanında gelişim sağlayabilmek eğitim/donanım üzerinden bir süreci, fakat aynı zamanda mevcut birikim üzerinden bir titizliği, gerçek bir emek harcamayı gerektirmektedir.

Yazıların redakte edilmiş biçiminin bu çerçevede eğitici bir rol oynayabileceğini hatırlatalım. Bunun için yayınlanan yazı dikkatle incelenmeli, metinlere yapılan müdahale bir eleştiri ve değerlendirme olarak ele alınmalı, değişikliği gerekli kılan eksiklik veya hatalar saptanabilmelidir. Elbette bunun için metinlerin orijinali ile yayınlanan dikkatle karşılaştırılmalı, yapılan değişikliklerin mantığı anlaşılmalı ve yeni metinler kaleme alınırken bu olgu gözetilmelidir.

Parti yayınlarına katkıda bulunan güçlerimizin bu çaba ve dikkati göstermesi, yayınların niteliğini güçlendirmede mesafe almamızı kolaylaştıracaktır.

Çalışma tarzı sorunları üzerine bazı düşünceler

D. Yılmaz

Çalışma tarzı sorunları başlığı altında ifade edilen sorun alanı, partinin bütün bir siyasal ve örgütsel yaşamını boydan boya kesmektedir. IV. Parti Kongresi belgelerinde ifade edildiği gibi, çalışma tarzından kaynaklanan sorunları aşmadan partinin yaşadığı siyasal ve örgütsel darlığı aşmak da mümkün olmayacaktır. Son olarak Ekim'in 287. sayısının başyazısında sorunun stratejik önemi tüm temel yönleri ve güncel sorun alanları üzerinden ortaya konulmuştur. Evet, parti artık kendi sınıfsal kimliğine uygun olarak toplum düzeyinde bir güç odağı haline gelmek, bunun için başta işçi sınıfı içerisinde olmak üzere kitleselleşmek istiyor. Partinin bütününde bu hedefe ulaşmamızı sağlayacak bir yenilenme, yeni bir bir düşünce, davranış ve eylem tarzı istiyor. Bu çerçevede mevcut düşünme ve davranma kalıplarını yıkarak çok yönlü bir dönüşüm istiyor. Elbette artık pratikte bu değişimin gösterilmesini, bunun için de bizzat yaşamın içerisinde tarzdan kaynaklanan sorun alanları üzerinde düşünen, sorgulayan, kafa yoran kadrolar istiyor.

Başyazı, şu ya da bu nedenle kongrenin ortaya koyduğu çerçeve üzerinde ısrar gösterilememesine, sorunun aşılmasındaki zorlanma nedeniyle yan yollara sapılmasına, giderek yüzeydeki bazı değişikliklerle eski tarzın bir biçimde sürdürülmesine yönelik bir müdahale olmuştur. Bu nedenle de saflardaki etkisi güçlü olmuş, belirgin bir heyecanla karşılanmıştır. Örneğin son dönemde nispeten kitlesel gerçekleştirilen çeşitli merkezi etkinlikler yer yer bir rahatlama duygusu ve soruna ilişkin mekanik bir kavrayışın yüzeye çıkmasına neden olabilmekteydi. Oysa ilgili başyazıda da belirtildiği gibi, "yeni çalışma tarzı" basitçe yoğun tempolu bir siyasal kitle çalışması içerisine girmek değildir. Biz yıllar önce de bu tür yüklenmelerle benzer kitlesellikte ve siyasal etkisi yüksek etkinlikler yapıyorduk. Ama bu başarılı kitle etkinliklerinin ardından sınıf ve kitleler içerisinde kalıcı kazanımlar elde edemedik, siyasal-örgütsel omurgamızı belirgin biçimde geliştiremedik, toplum içerisinde etkin bir güç odağı haline gelemedik, en önemlisi de işçi sınıfı içerisinde güçlü bir taban kazanamadık. Bu tür kampanyalar ancak gelişmenin sadece bir yönüdür. Eğer çalışma tarzı üzerine daha temelli bir değişim ve dönüşüm süreciyle birleşmezse, parti siyasal yaşamını tehdit eden darlığı aşamaz, siyasal ve örgütsel kazanımlar da kalıcı olmaz ve geleceğe taşınamaz.

Bu yazı, sözkonusu *Ekim* başyazısının uyarıcılığı ve sağladığı açıklıklar, yanısıra saflarda ortaya çıkardığı canlı tartışma ortamı üzerinden içerisine girilmiş bir düşünsel yoğunlaşmanın ürünüdür. Bundan dolayı belli tekrarlara düşülse de, saflarımızdaki konu üzerinde artacak tartışmalar ve giderek somut ve pratik sorunlar üzerinde yoğunlaşacak bir düşünsel emeğin bir parçası olarak ele alınmalıdır.

Sorun çok yönlü fakat karmaşık değil!

Çalışma tarzı dediğimizde yabancı bir olgudan değil, kadrolar olarak etimizde-kemiğimizde hissettiğimiz, bizzat kişisel yaşamımızda her an doğruladığımız canlı bir süreçten bahsetmiş oluyoruz. Bunun için mevcut ve yeni çalışma tarzını tam da kendimiz ve bulunduğumuz örgütlerimizin somut gerçekliklerinden yola çıkarak kolayca anlayabiliriz. Böylelikle görevler alanı zor ve karmaşık görünse de, gerçekte ihtiyaç olanı net

biçimde anlayabilir, doğru adımlarla istenen yönde bir gelişme çizgisine oturabiliriz.

İstenen bellidir: Verimli bir sınıf-kitle çalışması. Sorun şudur: Neden kitle ilişki ağımızı büyütemiyor, neden bu ilişkileri harekete geçiremiyor, neden bunlar içerisinde kadrosal imkanları çıkaramıyor ve neden tüm bu süreci etkin bir siyasal mücadele ile birleştiremiyor, ya da kitlesel ve etkili mücadele zeminleri ortaya çıkaramıyoruz? Tüm bu soruların tek bir yanıtı olmadığı gibi, birinin çözümü diğerinden kopuk değil. Ama bunlar sorunun içinden çıkılamaz karmaşıklıkta bir sorun olduğunu da göstermiyor. Sorunu basitleştirmek ve giderek bir yol bulmak, hedefimize kilitlenmek, kilitlenmek ölçüsünde de gerek kişisel ve gerekse de örgütsel olarak siyasal süreçler ve sınıf-kitle çalışmasındaki sorunlar üzerinde enine boyuna tartışmak, sonuçlar çıkarmak, deneyimleri bu gözle değerlendirmek ve yeniden denemekle mümkündür. Bu ise ancak parti misyonunu taşıyan devrimci bir örgüt yaşamı içerisinde olacaktır.

Çalışma tarzı bir partinin kendisini politika-örgüt ve mücadele alanında nasıl kurduğu ile ilgilidir. Elbette her şeyi partinin temel stratejik amaçları, ideolojik-politik çizgisi belirler. Parti bu stratejik amaçlarına ulaşmak üzere ideolojik-programatik görüşleri doğrultusunda politik ve örgütsel bir yaşam kurar, düzene karşı verilen ideolojik-politik ve pratik bir mücadele içerisinde varlık hakkı kazanır, giderek bir güç odağı haline gelir. Demek oluyor ki, devrimci sınıfın önderliğine soyunan bir parti, öncelikle örgütsel omurgasını işçi sınıfı zeminine oturtmak, günlük siyasal mücadelesini bu zeminde örgütlemek, hem bu siyasal mücadele içerisinde işçi sınıfı içerisindeki siyasal-örgütsel tabanını büyütmek, hem de bu zemine-sınıfa dayanarak toplumsal siyasal alanda taraf olmak zorundadır. Böylelikle, devrimin ne zaman geleceğinden bağımsız olarak stratejik amaçları için temeller oluşturur: Kadrosal-örgütsel güç, işçi sınıfı içerisinde zemin tutarak kazanılmış bir konum, toplumsal-siyasal alanda gücünden bağımsız olarak bağımsız bir siyasal odak haline gelmek böylelikle mümkün olur. İşte o zaman parti, devrimci bir durumda kendisini sahnenin önüne taşıyacak bir zemine sırtını yasladığını bilir, bu güvenle siyasal-örgütsel yaşamını sürdürür.

Çalışma tarzının bir partinin kendisini politika-örgüt ve mücadele alanında nasıl konumlandırdığı-nasıl kurduğuyla ilgili bir sorun olduğunu söyledik. Peki bu somutta ne anlama geliyor? İlgili merkezi parti değerlendirmelerinde de zaman zaman bu sorunla bağlantılı olarak vurgulanan bazı örneklerden de de yararlanarak açmaya çalışalım. Yeni çalışma tarzı öncelikle partinin "tarihsel dönem ve devrimci parti" değerlendirmelerine uygun bir bilinç açıklığını gerektirir. Elbette bilinç demek, bugünkü güncel sorumluluklara tarihsel bir çerçevede bakabilmek anlamına gelir. Bu bir misyon bilinci demektir ki, bu bilinç sorunlara yaklaşımda, politik ve pratik çözümler üretmede devrimci örgüt ve kadronun düşünce tarzındaki değişimin yolunu açacaktır. Böyle düşünen bir kadro ve örgüt, sadece tarihin öznesi olduğunu bilmez, aynı zamanda andaki politik süreçlere devrimci bir tarzda yanıtlar üretmek sorumluluğu ve zorunluluğu duyar. Çünkü devrimci bir örgüt-kadro sadece yorumlamakla kalmaz değiştirir. Değiştirmek için devrimi beklemez, varolanı devrime doğru yöneltme gücü ve refleksi edinir. Demek oluyor ki, çalışma tarzı dediğimizde bir düşünce, davranma ve eylem tarzı değişikliğinden söz etmiş oluyoruz.

Eylem örgütü haline gelmek!

Bir propaganda örgütü olmaktan çıkıp eylem örgütü haline gelmek, hedeflenen çalışma tarzının en önemli boyutlarından birisidir. Ama bu, propagandayı küçümsemek ya da eylem peşinde koşmak anlamına gelmez. Varolanı böyle anlamak mekanik bir kavrayışa özgüdür. İstenen, partinin siyasal-toplumsal ve sınıfsal süreçlere ilişkin düzenli-sürekli bir müdahale çizgisinin politika-örgüt-eylem bütünlüğü içerisinde geliştirilmesidir. Bu da demek oluyor ki, esas olan taktik politika ve eylem alanında her an işleyen bir biçimde

partinin hareket tarzını değiştirmektir. Unutmayalım, genel planda çeşitli süreçlere ilişkin tutum belirlemede partinin dün olduğu gibi bugün de esaslı bir sorunu yoktur. Ama iş bu yaklaşımları taktik politika ve eylem alanına taşımaya geldiğinde, bir darlık ve tıkanma yaşanmaktadır. Elbette şu ya da bu politik sürece ilişkin taktik politik-eylem çizgisi belirlenirken sınıf mücadelesinin düzeyi, sınıflar arası güç ilişkileri ile birlikte öznel güç ve imkanların durumu da dikkate alınır. Ama bizde sorun kendisini, taktik politika ve eylem çizgisini belirlerken bu koşulları dikkate alıp almamakta değil, çoğu durumda bu yönde bir düşünce ve davranış çizgisinin tutturamamakta gösterebilmektedir.

Ya siyasal yaklaşımlar genel doğrular olarak bir tarafta tutularak apolitizme düşülmektedir. Ya da taktik politika alanına inilemediği ölçüde, bu yaklaşımların genel ve yüzeysel bir propagandasının ötesine geçilememektedir. Oysa, toplum düzeyinde politika yapıyorsanız, tüm toplumsal özlem ve duyarlılıklardan yararlanmayı bilmeli, bunlar üzerinden işçi sınıfını idelolojik-siyasal olarak kazanabilmeyi, giderek de mücadele sahnesinde siyasal sınıf kimliğinize uygun bir güç odağı yaratabilmeyi başarabilmelisiniz. Bu ise her şeyden önce taktik politika alanına inmek demektir. Elbette taktik politika sadece genel siyasal ve toplumsal sorun ya da gelişmeler üzerinden yapılmaz. Aynı zamanda, ne kadar yaşamın içerisindeyseniz, ne denli kendi toplumsal zemininize oturmuşsanız, o denli zengin, somut ve etkili politikalar üretme olanağına sahip olursunuz. Ama hangi düzeyde olursa olsun taktik politika dediğinizde, herhangi bir soruna ilişkin politik bir tutumdan hareket ediyorsunuzdur. Ama bu politik tutum kendisini hayat içerisinde doğrulamalıdır. Bunun için de propaganda-eylem-örgütlenme bütünlüğü içerisinde hayata geçirilmeli, uygulanmalıdır.

İşte bu bütünlük içerisinde alanlarda politika üreten bir davranış çizgisi geliştirmeyi başarabildiğimizde, sınıf ilişkilerinin durumu, işçi sınıfının durumu, güç dengeleri, güç ve olanaklarımız vb.'ni de dikkate alarak taktik bir politika-örgüt-eylem çizgisi belirleyebiliriz. Bunun her zaman kitlesel eylemler olması gerekmez. Ya da olağanüstü bir gelişmeye rağmen, güç dengeleri ve elinizdeki imkanlar ancak bir taşı atmaya yetiyor olabilir. Ama sonuçta bu taş, herhangi bir duruma ilişkin saptanmış bir politikanın eylemsel sonucu olduğu ölçüde, son derece anlamlı ve değerlidir. O halde, gücün olduğunda daha fazlasını yapacaksındır ama bugün de politikanla, pratiğinle, herşeyinle yaşamın içerisindesindir. Hem siyasal alanda hem tutum alarak hem de eylem alanında bir taş atarak varlığını ortaya koyarsın.

Yukarıda vurguladığımız gibi, bunu devrimci iddiamızın doğal ürünü bir tür reflekse, bir davranış çizgisine dönüştürmektir önemli olan. Böyle davranmazsanız, bir yerden sonra siyasal gelişmeler karşısında ezilir, misyon duygunuzu ve iddianızı yitirirsiniz.

Örneğin, sizin çalışma yürüttüğünüz bir alanda bir işçi katliamı yaşanmıştır. Bu gelişme karşısında yapacağınız çalışma, bu katliamı en yaygın biçimde teşhir etmek, sınıf içerisindeki öfkeyi büyütmek ama beraberinde de etkin bir eylemli mücadeleye konu etmek biçiminde olmalıdır. Bu ise güç ve imkanlarınıza, bulunduğunuz alanda değerlendirebileceğiniz potansiyel enerjiye bağlıdır. Ama öznel durumunuz ne olursa olsun, mutlaka bu bütünlük içerisinde davranmalısınız. Onlarca fabrikaya değil, birkaç fabrikaya seslenebilirsiniz, ama bununla da kalmaz, kitlesel bir eylem yapamıyorsanız hedefini bulan bir eylem biçimine başvurabilirsiniz.

Doğru bir eylem tarzı için öncelikle, hemen her gelişmeye taraf olmanızı ve sorumluluk duymanızı sağlayacak bir misyon bilincine sahip olmak gerekir. Bununla birlikte siz bir sınıfı temsil ediyorsunuz, o sınıfın ileri siyasal kuvvetisiniz. Yaptığınız eylemlerle o sınıfı en duyarlı kesimlerinden başlayarak harekete geçirmek durumundasınız. Çoğu durumda eylem biçimi üretmekte yaşanan tıkanıklığı çözmenin yolu buradan geçmektedir. Bu bir politik önderlik kapasitesi anlamına geldiği gibi, çalışma tarzımızdan kaynaklanan sorunların çözümünün de anahtarıdır.

Her yolla sınıfı politikleştirmek!

Elbette sorunun çözümünü bu son örnek bağlamında ele almak onu bir bakıma darlaştırmak ve mevcut tarzı başka bir düzeyde sürdürmek olur. Aslında şu ya da bu gelişmeden bağımsız olarak temelde yapılması gereken, siyasal çalışma ve mücadele yaşamımızı temelde fabrikalar olmak üzere işçi sınıfı merkezli kurabilmektir. "Çalışma tarzında köklü bir değişim ihtiyacı" başlıklı değerlendirmede ele alındığı gibi, bunu yaparken ekonomizm-sendikalizme düşülmemeli, ekonomik duyarlılık ve taleplerden yola çıkılsa bile yürütülen faaliyet devrimci bir çerçevede kurulmalıdır.

Örneğin fabrika çalışması sendikalaşma çalışması demek değildir. Elbette duyarlılık bu alandaysa, o fabrikadaki çalışma bu gündem üzerinden yürütülse bile, beraberinde siyasal gündemler ihmal edilmez. Sürekli bir sosyalist propaganda, siyasal süreçler konusunda sistematik bir teşhir, yaratılan duyarlılıkları eylem alanına taşımak yönünde girişimler fabrikadaki olağan parti çalışmasıdır. Komünistlerin amacı, tek tek kapitalistlerle işçiler arasındaki gerilimlerden yola çıkarak işçi sınıfını politikleştirmektir, ama bu düz ve mekanik bir süreç değildir. Zira işçiler kapitalistlerine karşı mücadeleden önce genel politik süreçler üzerinden de politikleşebilir ve mücadele sahasına inebilirler. Bu bazen çok daha olanaklı hale gelebilir. Burada önemli olan, partinin işçi sınıfını siyasallaştırmak ve bağımsız bir politik hareket haline getirmek doğrultusunda sistemli ve kararlı bir çalışma yürütmesi, siyasal bilinç taşıma görevini bu bütünlük içerisinde amaca en uygun biçimde yerine getirebilmesidir.

Bugün partinin talebi, mevcut güç ve imkanların kendi içerisinde olağanüstü bir zorlanmasıyla siyasal çalışmaya yüklenmek değil, çalışma ve hareket tarzında köklü bir değişikliğe gitmektir. Bu, keskin politik mücadele anları da dahil, çalışmanın günlük olarak planlanmasında köklü bir değişiklik yapmak demektir. Bu, misyon duygusunda, konumlanışta, siyasal süreçlerin ele alınışında, sorunları çözme tarzında, örgütü yönetmede, mücadele ve eylem tarzında çok yönlü bir dönüşüm demektir. Tüm bu ve benzeri bakımlardan atılacak adımlarla hem örgütün hem de kadronun hareket tarzını değiştirmek demektir.

Çalışma tarzı esasta bir hareket tarzıdır. Her çalışma tarz kendine göre bir düşünce, yaşam ve davranış tarzı yaratır. Bunun ne demek olduğunu bir örgütsel yapı ya da kadronun pratiğinden giderek de anlayabiliriz. Bir örgüt eğer kendisini bir düşünceyi hedef kitlesine propaganda etmek üzerine kurmuşsa, bu örgütün hareket tarzı, en fazla bildiriyi en hızlı şekilde alana taşımakla sınırlıdır. Örgütsel-yaşam bu çerçevede alışkanlıklar ve mekanizmalar ortaya çıkararak biçimlenir. Ama bu örgüt aynı zamanda hedef kitlesini harekete geçirmeyi hedefliyorsa, propagandanın yanında bu kitleyi harekete geçirecek araç ve yöntemleri de bulmak zorundadır. Bu durumda hem propagandanın içeriği değişecek ve zenginleşecek, hem de propaganda eylemle birleşeceği için örgütlenmenin kapsamı genişleyecektir. Artık bir düşüneceye yandaş kazanmakla yetinmeyen örgüt, giderek bu insanları eyleme çeken ve eylemine önderlik eden bir düzey kazanacaktır.

Partinin çağrısına yanıt vermeliyiz!

Doğru bir çalışma tarzı için öncelikle örgüt ve çalışmanın kendisini işçi sınıfı zemininde sağlam biçimde kurması gerekir. Bu zeminde sürekli biçimde politika-örgütlenme ve eylem bütünlüğü içerisinde müdahale çabası içinde olması gerekir. Siyasal alanda devrimci odaklaşma için güçlü bir siyasal pratik gerekir. Elbette tüm bunları bütünlük içerisinde yürütebilecek güçlü bir önderlik kapasitesi gerekir, ki bu çalışma tarzının değiştirilmesinde çözücü halkadır.

Yerel örgütler ve tek tek kadrolar çalışmalarını bu gözle ele almalı ve sürekli sorgulamalıdırlar. Yaşanan darlığı aşmak

(Devamı s.15'de)

Gençlik çalışmamızın sorunları

Dönemin başında bir dizi ilden genç komünistlerin katılımı ile gerçekleşen 4. Ümit Altıntaş Gençlik Kampı'nda ağırlıklı olarak gençlik çalışmamızın sorunları ele alınmış, çalışma tarzı, politik çalışmada temel bir yer tutan yayınlar ve kitle çalışmasının sorunları kapsamlı bir şekilde tartışılmıştır. Kampın sonuç deklarasyonunda ise, örgütsel darlığı kırmanın yolunun başarılı bir kitle çalışmasından geçtiği özel bir tarzda vurgulanmıştır.

Geride kalan dönemde anlamlı çabalar sergilenmiş olmakla birlikte, geçmiş çalışma tarzı esası yönünden aşılamadığı, kimi alışkanlıklar devam ettiği ölçüde, hedeflenen mesafe alınamamıştır. Mevcut tarzımızda köklü bir değişim, gençlik çalışmasında da sıçramalı bir gelişim açısından kaçınılmaz bir ihtiyaçtır. TKİP IV. Kongresi'nin toplam siyasal çalışmamıza ilişkin kapsamlı değerlendirmeleri gençlik alanındaki örgütlerimizi de kesmektedir.

III. Kongre'den bu yana güçlü bir biçimde vurgulanan ve IV. Kongre şiarında ifadesini bulan "devrime hazırlık" çağrısı, gençlik çalışmamızın da, içinden geçtiğimiz sürece, bu süreçte partinin hedeflerine göre şekillenmesi anlamına gelmektedir. Ancak, içinden geçtiğimiz süreci kavramakta yaşanan zorlanma, hedeflenen mesafenin alınamasını zora sokmaktadır.

Mevcut çalışma tarzımızı aşmalıyız!

Gençlik alanındaki yerel örgütlerimiz, politik önderliğe dayalı çalışma tarzını hayata geçirmede, politik açıklıklar üzerinden

inisiyatifli bir faaliyeti örgütlemede zorlanma yaşamaktadır. Faaliyetin araçlarını "merkez"den bekleyen, propaganda materyallerinin kullanımına endeksli çalışma alışkanlığı sürmektedir. Kitlelerle yüz yüze gelerek geniş bağlar kurmak, her türlü aracı kullanarak politik ajitasyon yapmak noktasında atıl kalınabilmektedir.

Örneğin, tüm üniversite bileşenlerine yönelik kapsamlı bir saldırı olarak dönemin başında gündeme gelen YÖK yasa tasarısına ilişkin pratiğimiz alışılmış biçimleri aşamamış, propaganda materyallerinin kullanımı, standların açılması, gündem ile ilgili forum ve eylemlere katılımın ötesine geçememiştir. Öğrenci gençliği ve üniversite çalışanlarını bu denli etkileyen ve duyarlılık yaratan yasa tasarısı karşısında öğrencilerle bire bir iletişim kurabilecek (anket, imza kampanyası, sınıf konuşmaları vb.) araçlar çok sınırlı kullanılmış, sorunu gençliğin gündemine sokabilecek daha değişik araçların kullanımından geri durulabilmiştir.

ODTÜ süreci de çalışma tarzımızdaki zayıflıkları göstermek açısından somut bir başka örnektir. ODTÜ'de yaşanan polis terörü büyük bir tepki yaratmış, toplumu saflaştıran bir rol

oynamış ve tüm ülkenin gündemine oturmuştur. Rektörlerin açıklamaları tepkinin büyüyerek diğer üniversitelere yayılmasına yolaçmıştır. Ancak, bulunduğumuz alanlarda gençliği eyleme çekme, eylemine yön verme, tepkisini reformistlerin daraltmaya çalıştığı AKP karşıtlığından AKP eliyle yürütülen saldırılara (somutta YÖK yasa tasarısına) yöneltme, hatta ODTÜ'de yaşananları güçlü bir şekilde teşhir etmede zayıf kalmış, genelde "beklemeci" bir tutum sergilenebilmiştir.

IV. Kongre'nin açılış konuşması, bu açıdan genç komünistleri bekleyen sorumluluklara da ışık tutmaktadır:

"Sorunun pratik yönünün bir başka temel önemde boyutu, partinin eylemli süreçlere önderlik etmeyi başarabilmesidir. Devrimci parti bir propaganda örgütü değil fakat devrimci bir eylem örgütüdür. Faaliyetini ele alırken, kitleleri nasıl hareketlendirebileceği, nasıl eyleme çekebileceği, eyleme geçen kitlelere nasıl önderlik edebileceği onun için her zaman temel bir kaygıdır."

"Yeni dönem parti için kitle eylemlerine önderlik, kitlelere eylem içinde önderlik dönemi olabilmelidir. Kitlelerle güçlü bağlar kurmak, kitlelere güven vermek, onların diri kesimlerini örgütlü saflara kazanmak ve nihayet güç olmak, dolayısıyla politik bir güç odağı olarak öne çıkmak da ancak ve yalnızca bununla olanaklıdır. Reformizmin devrim mücadelesi önüne kurduğu barikatları yıkmanın da bundan başka bir yolu yoktur. Reformizmin gücünü etkisizleştirmek ideolojik değil temelde pratik bir sorundur, pratik mücadeledeki inisiyatif ve başarı sorunudur. Kuşkusuz devrimci siyasal çizgi temelinde, doğru devrimci bir taktik çizgi izleyerek."

Kalıpları kırmak için düşünsel tembellik aşılmalıdır!

IV. Kongre'nin önemle işaret ettiği darlığı aşmak sorunu gençlik çalışmamız için de geçerlidir. Gençlik alanında da mevcut kalıpları kırmak, alışkanlıklarımızın üzerine kararlılıkla gitmek, ufkumuzu sınırlandıran rutin çalışma tarzını köklü bir biçimde değiştirmek gerekmektedir.

Politik kavrayışın geliştirilmesi, politikalarımızın içselleştirilmesi öncelikli sorunlarımızdan biridir. Yanı sıra, gençlik güçlerimizde varolan düşünsel tembelliği kırmak gerekmektedir. Gençliğin yarı-aydın karakteri, dinamizmi, üretkenliği vb. özelliklerine rağmen, gerek genelde eğitim sistemi, gerekse mevcut çalışma tarzının köreltici yanları gençlik güçlerimiz üzerinde etkili olmaktadır.

Okuyan, düşünen, tartışan, üreten, edilgen davranmayan, hata yapmaktan korkmayan, özgüvenli gençlik kadroları ve birimleri yaratabilmek için, zayıflıkların üzerine kararlılıkla gidilebilmelidir. Elbette, düşünsel üretimi pratik inisiyatifle birleştirerek, kitlelere dönük etkin bir faaliyeti örgütleme çabasına yoğunlaşarak...

Çalışmanın araçlarına gelince; bu alandaki zayıflıklarımızdan birisi, araçların amaca uygun ve etkili kullanımı ile ilgilidir. Örneğin, stand başında rutin bir iş olarak imza toplamak ile sınıflarda, kantinde, yemekhanede vb., gençlerle bire bir sohbet ederek, tartışarak imza toplamak arasındaki fark gibi...

Ayrıca, sıçramalı bir gelişme ihtiyacına işaret ettiğimiz yerde, gençlik kitleleri ile yüzyüze gelmemizi kolaylaştıracak değişik işlevsel araçlar üzerine düşünebilmeliyiz. Örneğin, kültür sanatın etkisi, dönüştürücü gücü bilinmekle birlikte, gençlik çalışmamızda en mesafeli olduğumuz alandır. İlerici güçleri kültürel-sanatsal faaliyet ekseninde biraraya getirmek için çaba sarfetmediğimiz, bu aracı gençlik kitlelerine yönelik propaganda açısından değerlendirmediğimiz bir gerçektir. Dolayısıyla, kültür-sanat da dahil olmak üzere bir dizi işlevsel yol, yöntem ve araç üzerine tartışmak bir ihtiyaçtır.

Partinin hedeflerine uygun bir gençlik çalışmasını örgütlemenin sorunlarına yoğunlaşma, doğru çalışma tarzını hayata geçirmeyi engelleyen zayıflıkları aşmak için güçlü bir irade sergileme sorumluluğu genç komünistlerin omuzlarındadır.

Kitle çalışmasının sorunları...

İşçi-emekçi ilişkilerimize yaklaşım ve üslup üzerine

H. Bedreddin

Gündelik faaliyetimizde işçi sınıfına ve toplumun diğer emekçi katmanlarına kapitalist düzenin vahşi yüzünü teşhir ederek, bu karanlıktan kurtulmanın insanlık açısından ne kadar acil ve yakıcı bir ihtiyaç olduğunu anlatıyoruz. Bu kokuşmuş düzenin tek gerçek alternatifi olan işçi sınıfının devrimci iktidarı için, sosyalizm için mücadeleyi yükseltme çağırısı yapıyoruz.

Sınıf ve emekçi kitle hareketinin bir çıkış yapamadığı, devrimci mücadelenin toplumun geniş kesimlerinde yankı yaratmadığı bir dönemde kapitalist düzenden şu veya bu nedenle hoşnut olmayan bir dizi işçi, emekçi ve gençle yüzyüze geliyoruz. Devrimci mücadelenin zayıflığı nedeniyle insanların kitlesel olarak mücadeleye yönelmediği bu süreçte saflarımıza gelişler genelde tekil olarak gerçekleşiyor ve çalışmamızın soluk alabilmesi açısından önemli bir yerde duruyor. Yeri geliyor bu insanlar bir afiş, bir bildiri üzerinden etkileniyor veya çevre çeper ilişkilerimiz aracılığıyla bizlerle tanışmak isteyebiliyorlar. Sonuçta emekçiler ve gençlerle bir şekilde ilişki kuruyoruz.

Burada konumuz bizimle bir şekilde bağ kuran bu insanların sayısı değil, onlara yaklaşımda üslup ve tarzımızdır. Devrimci mücadeleye henüz yabancı olan işçiler ve gençlerle ilk tanıştığımızda onlar üzerinde yarattığımız etki, ilişkinin geleceğini tayin etmek noktasında önem taşıyor. Bu ilk temasta yaratılan etki sonucu ya bizim çevre-çeperimizde bir okur olarak kalacak, ya biraz daha yaklaşarak onları örgütleyebileceğimiz bir süreç işleyecek ya da tamamen bizden uzaklaşacaklardır.

İnsanlar devrimciliğin bedellerini öğrenip "ben bu bedelleri ödemeye hazır değilim" diyerek çekinebilirler, ki bu anlaşılır bir şeydir. Bu nedenle uzaklaşan insanların ardından dövünecek değiliz. Fakat bu uzaklaşmalar bizim hatalarımız, kaba yaklaşımlarımız sonucu yaşanıyorsa, sorunun kaynağını bularak bu tabloyu aşmamız gerekiyor.

Somut bir-iki örnekle konuyu açabiliriz. Daha yeni başlamış bir fabrika önü direnişinde, sınıf karşıtlıklarını henüz görmeye başlayan, sınıf kimliği edinmesi gereken ve en önemlisi henüz partimizi ve komünistleri tanımayan bir işçiye, "biz bu TC devletini alaşağı edeceğiz, tüm devlet kurumlarını dağıtacağız, asker-polis tüm silahlı aygıtlarını ortadan kaldıracağız ve bu devletin yerine yeni bir iktidar kuracağız" dediğimizde, çalışmamıza düşmanlık yayacak birilerine gerek kalmayacaktır. Zira onları yıllardır sermaye devletinin devrimciler hakkında yürüttüğü karalamanın "somut gerçekliği" ile yüzleştirmiş olacağız.

Komünistler olarak misyonumuz elbette işçi sınıfı ve emekçi kitlelere devrimin ve sosyalizmin propagandasını yapmak, yaşanan tüm sorunların çözümünü iktidar sorununa bağlamaktır. Fakat propagandamız işçilerin bilinç düzeylerini gözetebilmelidir. Bugün genel olarak yürüttüğümüz sınıfı devrimcileştirme faaliyetimizde, hak arama ve alma bilincini geliştirebilmenin yanı sıra gerçek ve nihai kurtuluşun işçi sınıfının devrimci iktidarında olduğunu, tek gerçek kurtuluşun sosyalizm olduğunu anlatıyoruz. Fakat bunu güncel olarak yaşanan hak gaspları vb. ile bağını kurarak yapabildiğimizde ancak bir parça karşılık bulabiliyor yapılan propaganda ve ajitasyon. Henüz ekmeği ve işi için mücadeleye başlamış, sınıflar mücadelesinden bihaber bir işçiye, "biz bu devleti yıkacağız, yeri geldiğinde polise karşı sopa da sallamalısın" demenin, henüz yeni emeklemeye başlamış bir bebekten yürümeyi öğrenmeden koşmasını beklemekten farkı

yoktur.

Ya da, yeni tanışılan, örgütün, örgütlülüğün ne olduğunu henüz bilmeyen genç bir insana, daha görüşmenin başında, somut bir hedef göstermeksizin, boşluğa seslenircesine "örgütlenmek lazım" demek hangi ihtiyacın ürünüdür? Bu karşımızdaki genç insanı ne kadar etkileyebilir? Ya da henüz mücadele etmediği için kendisi için bir engel oluşturmayan aile vb. sorunları "aşmak lazım" demek, nasıl bir karşılık yaratabilir? Özellikle yeni tanışılan, meraklı ve öğrenme isteği olan, fakat bir takım önyargıları da taşıyan genç insanların kafasında yaratılabilecek soru işaretleri elbette önemlidir. Fakat bunu, bu tür kaba yaklaşımlarla değil, bizzat kendi yaşamından örneklerle göstermeye çalışarak başarabiliriz.

Devrimci mücadele uzun soluklu olmayı gerektirir. Uzun soluklu davranmak, bugünkü puslu havanın bir gün dağılacağının bilmek, sermaye düzeni bugün için güçlü görünse de, devrim günlerinin mutlaka geleceği bilinciyle emekçi kitleleri örgütleme çabamızı kesintisiz sürdürmektir. Birey olarak biz uzun soluklu devrimciler olabiliriz, fakat bize sempati duyan bir emekçiyi de aynı uzun soluklulukla değiştirme ve örgütleme çabası içinde olabilmeliyiz. Yaşamları boyunca burjuvazinin değer yargıları ile şekillendirilmiş, kuşatılmış, köklü önyargılar taşıyan emekçileri anlık müdahalelerle, bir bildiri veya gazete ile değiştiremeyeceğimiz tartışmasızdır. İnsanlar saflarımıza katıldıktan sonra bile hızlı bir gelişme gösteremiyorlar. Bağ kurduğumuz her bir emekçinin politik bakışı, kültürel değerleri, sınıfsal kökeni ve düzeyi farklılıklar taşıyacaktır.

Yaklaşımımızda bunlar gözetmeliyiz. Eskiden devrimci hareketle şu veya bu düzeyde bağı olan bir emekçiyle kuracağımız ilişki ile yaşamı boyunca sol, sosyalist, devrimci düşüncelerle hiç karşılaşmamış bir emekçiyle kuracağımız ilişki farklı olmak durumundadır. Birine devrim dediğimizde aklına gelen Deniz Gezmiş olurken, diğeri gerici tv kanallarında izlediği dizilerdeki karakterleri düşünmektedir. Örste demire nasıl sabırla şekil veriyorsak, onu belirli bir ısıya ulaştırmadan istediğimiz şekli veremiyorsak, kitle bağlarımıza da aynı şekilde yaklaşabilmeliyiz. Belli süreçler yaşanmadan onları istediğimiz düzeye getiremeyeceğimizi unutmamalıyız.

Partimiz bir süredir kitle çalışmasının sorunlarına çubuk bükmekte, parti faaliyeti açısından son derece kritik bir yerde duran bu sorun parti basınımızda da enine boyuna irdelenmektedir. Genel olarak seslenme faaliyeti hakkını vererek yaptığımız bir iştir. Döne döne vurgulandığı gibi, sorunumuz genel seslenme faaliyetimizde değil, emekçi kitlelerle onları örgütleyecek tarzda bağ kurma noktasında düğümlenmektedir. Kampanyaların ardından genel olarak örgütlenme ayağının hala da eksik kalması dikkat çekilen önemli bir noktadır.

Yürüttüğümüz faaliyetin amacı emekçileri örgütlemek ve parti örgütümüzü büyütmek olduğuna göre, mesele ilişki kurduğumuz emekçilere ve gençlere "örgütlenmek lazım" demek değil, ilk başta örgütlülüğün nasıl bir şey olduğunu ve neden gerekli olduğunu anlatabilmektir. İnsanların, kendilerini ifade edebileceği, örgütlü olmanın nasıl bir şey olduğunu kavrayabileceği esnek bir takım platform ve örgütlenmeler aracılığıyla bizzat yaşayarak öğrenmelerini sağlayabilmektir. Örgütlülüğün, özgürlüğünü yitirmek, tek tipleşmek olduğu safsatasının bolca tekrarlandığı günümüzde, gerçek özgürlüğün ve kendini ifade edebilmenin ancak örgütlü olunarak mümkün olabildiğini, emekçilere somut deneyim kazanmalarını sağlayarak anlatabilmemiz gerekmektedir.

Kitle çalışmasının sorunlarının farklı açılardan ele alındığı bir süreçte sorunun bir yönüne işaret etmeye çalıştık. Elbette emekçilere yaklaşım tarzımızın, üslubumuzun partide bir bütün olarak sorunlu olduğu söylenemez. Ama kimi yerellerde böyle bir sorunun yaşandığı açıktır. Kitle çalışmasında sorunlar yaşayan yereller bu açıdan pratiklerini gözden geçirmeli, emekçilere yaklaşım ve üslubu faaliyetin ihtiyaçlarına uygun hale getirme çabası içinde olmalıdırlar.

Diğer yönleriyle birlikte kitle çalışmasında yaklaşım ve üslup sorununu aşabildiğimiz ve bu alanda ustalaşabildiğimizde, bugün yaşadığımız bir dizi zorlanma alanını da aşmayı başarabileceğiz. Partinin temel tarihsel misyonunu layıkıyla yerine getirebilmesi, örgütlenme alanındaki sorunlarımızı aşmamıza sıkı sıkıya bağlıdır. Komünistler olarak bu misyon bilinci ile davranmalıyız.

Devrimcileşme sorunu!

Devrimcilik iddasını genel bir söylem olmaktan çıkarabilmek, bu bakışa uygun bir yolu yürümekten geçiyor. Bu yanıyla parti sözünü söylemekte ve geçmişten bugüne istikrarlı yürüyüşünü sürdürmektedir. Burada sorun, partinin temsil ettiği güçlülük ve birikimin her bir kadroya taşınması ve vücut bulmasında yaşanan zayıflıktır. Sorunu kendi cephesinden tahlil eden parti, taşıdığı önemi sürekli vurgulamaktadır.

Devrimcileşme sorununun gerçek içeriğini kavramayı, zayıflığın nedenlerini sorgulamayı başaramayanlar, kendisini de partiyi de yoran bir pratiğin öznesi olurlar. Niyetten bağımsız yaşanan bu durumun çözümü, her kadronun döne döne kendi gerçekliğiyle yüzleşip mücadele etmesindedir. Çünkü devrimcileşme/devrimci kimliği geliştirme sorunu, eleştiriyi kişinin kendine döndürebilmesi sorunudur.

Parti sorunu politik olarak tahlil edip kadroların önüne koyduğunda bunu doğru okuyamamak, mücadele içerisinde yaşanan sorunların da kavranamamasına yolaçıyor. Bu da sorunu çözmek yerine yeniden tartışmalara dönüştürmek, sorunu başka yerlerde aramak olarak karşımıza çıkıyor. Böyle bir bakış, devrimcileşme alanındaki zayıflıkların çözümüne katkı sunamaz.

Bugün ihtiyacımız, yaşanan sorunlara partinin değerlendirmeleri ışığında doğru bir müdahaleyi geliştirebilmektir. Söz ile eylem arasında tutarlılık, partinin üzerinde hassasiyetle durduğu bir konudur. Bunun gereklerini yerine getirmek, hem partinin tanımladığı yeni dönemin ihtiyacı olan devrimcilik için gereklidir, hem de kişinin devrimci gelişimi için. İlerlemeyen bir devrimci, geçmiş zayıflıklarını ve kimlik özelliklerini koruyarak, partinin iddialarına cevap veremeyen bir konuma savrulur. Devrimcileşme konusundaki zayıflık yoldaşlık ilişkilerine de yansır, kısır tartışmalara dayanan bir sürece mahkum olunur.

Bu noktada devreye parti mekanizmalarının girmesi, yaşanan zayıflığı tahlil ederek yol gösterebilmesi önemlidir. Partinin her bir kolektifi bünyesindeki kadrolara bu gözle bakabilmeli, sorunları kangrenleşmeden çözebilmelidir.

Gerçek anlamıyla işleyen bir kolektif varedilebilirse, devrimci kimlik alanında yaşanan zayıflıkların üstüne gitme ve aşma zemini güçlenir. Kolektif sadece pratik işbölümü üzerinden işleyen bir organ değildir. Misyonu yerelin ideolojik-politik ve örgütsel ihtiyaçlarına yanıt üretebilmektir. Bunu böyle tanımladığımız yerde, kolektif bileşenlerinin sorunlarına da çözüm üretebilmek durumundadır. Güçlü bir kolektif, devrimcileşme alanında yaşanan sorunlarda da yol gösterici olacaktır.

Denetimli ve disiplinli bir kolektif ile sistematik bir ideolojik-teorik eğitim, devrimcileşmek, partiyle bütünleşmek iddiasının karşılığını yaratabilmek açısından önemlidir. Bu başlıklarda ısrar devrimcilikte ısrar, parti davasında ısrar demektir. Gerisi zaman işidir, sabır işidir, soluk işidir. Gerisi kararlılık ve tutarlılık işidir. Gerisi bu sürecin deneyimlerden sistemli bir biçimde öğrenmek, sonuçlarını pratikte gözetmek işidir.

Doğru çalışma tarzını oturtmak, canlı bir devrimci parti içi yaşam kurmak noktasında atılacak her ileri adım, bu sorunların çözümünde de bizi ileriye götürecektir.

Bunun için, *"Ufkumuzu daraltan, hayallerimizi dizginleyen, bizi alışılmış olana tutsak eden, tüketici rutine bağlayan, yaratıcılığımızı felce uğratan, kısırlaştıran tüm ölçüleri, tüm kalıpları kırıp atmalıyız."*

T. Yıldız

Gerilla Savaşı

V. İ. Lenin

Gerilla eylemi sorunu, partimizi ve işçi yığınlarını büyük ölçüde ilgilendirmekte olan bir sorundur. Bu sorunla biz geçmişte birçok kez ilgilendik, ve şimdi de vaadettiğimiz gibi, görüşlerimizin daha tamamlanmış bir açıklamasını sunmayı amaçlıyoruz.

I

Başından başlayalım. Mücadele biçimleri sorununun incelenmesinde, her marksistin temel istemleri nelerdir? İlk önce, marksizm, öteki tüm ilkel sosyalizm biçimlerinden tek bir özel mücadele biçimine bağlı kalmamakla ayrılır. En değişik mücadele biçimlerini kabul eder, ve onları "uydurmaz", ama devrimci sınıfların, hareketin gelişimi içinde kendisini gösteren mücadele biçimlerini sadece genelleştirir, örgütler ve bunlara bilinçli bir ifade verir. Bütün soyut formüllere ve bütün doktrinci reçetelere kesenkes düşman olan marksizm, hareket geliştikçe, yığınların sınıf bilinci arttıkça, iktisadi ve siyasal bunalımlar keskinleştikçe, savunma ve saldırının yeni ve daha değişik yöntemlerinin sürekli bir biçimde doğmasını sağlayan ilerleme içindeki kitle mücadelesine karşı dikkatli bir tutum takınılmasını gerektirir. Bu nedenle, marksizm, kesin olarak herhangi bir mücadele biçimini reddetmez. Marksizm, mevcut toplumsal durum değiştikçe, *kaçınılmaz olarak* bu döneme katılanlarca bilinmeyen yeni mücadele biçimlerinin doğacağını kabul ederek, yalnızca o anda mümkün ve var olan mücadele biçimleriyle kendini hiçbir koşul altında sınırlamaz. Bu yönden marksizm, kitle pratiğinden eğer öyle ifade edebilirsek, *öğrenir* ve "sistem yapanların" tek başına çalışmalarıyla keşfedilen mücadele biçimlerini yığınlara öğretmek yolunda hiçbir iddiada bulunmaz. Biz biliyoruz ki -toplumsal devrim biçimlerini incelerken örneğin Kautsky böyle demiştir- yaklaşan bunalım, bizim şimdiden görmek yeteneğinde olmadığımız yeni mücadele biçimleri getirecektir.

İkinci olarak, marksizm, mücadele biçimleri sorununun kesenkes *tarihsel* bir incelenmesini ister. Bu sorunla, somut tarihsel durumdan uzak olarak uğraşmak, diyalektik materyalizmin esas ilkelerinin anlaşılmadığını gösterir. İktisadi evrimin farklı aşamalarında, siyasal, ulusal-kültürel, yaşam ve öteki koşullardaki farklılığa bağlı olarak, farklı mücadele biçimleri öne geçer. Ve mücadelenin başlıca biçimleri halini alır; ve bununla bağıntılı olarak, ikincil, yedek mücadele biçimleri de değişikliğe uğrar. Belirli bir hareketin, belirli bir aşamasındaki somut durumun ayrıntılı bir incelemesini yapmaksızın, herhangi bir özel mücadele aracının kullanılıp kullanılmayacağı sorununa evet yada hayır biçiminde verilecek bir yanıt, marksist tutumu tümden bırakmak anlamına gelir.

Bunlar bize önderlik etmeleri zorunlu olan iki temel teorik önermedir. Batı-Avrupa'daki marksizmin tarihi, söylenmiş olanları doğrulayan sayısız örnekler vermiştir. Bugün Avrupa sosyal-demokrasisi, parlamentarizm ve sendika hareketine, mücadelenin başlıca biçimleri olarak bakmaktadır; geçmişte ayaklanmayı kabul etmiştik, ve gelecekte koşullar değişecek olursa, onu kabul etmeye tamamen hazırdır Rusya kadetleri ve Rezzaglavstsi gibi, burjuva liberallerinin düşüncelerine karşın. Yetmişlerde, sosyal-demokrasi, genel grevi, her derde deva toplumsal bir ilaç olarak, burjuvaziyi bir darbede alaşağı etmenin siyasal olmayan aracı olarak reddetmişti- ama sosyal-demokrasi kitle siyasal grevini (özellikle Rusya'nın 1905 deneyiminden sonra), *belirli* koşullar altında başta gelen mücadele yöntemlerinden *biri* olarak tamamen kabul etmiştir. Sosyal-demokrasi, kırklarda sokak barikat savaşını benimsemişti, belli nedenlerden ötürü, 19. yüzyılın sonunda bunu reddetti, ve bu son görüşü gözden geçirmeye ve Kautsky'nin sözleri ile yeni barikat savaşı taktikleri başlatan Moskova deneyiminden sonra barikat savaşı siyasetini kabul etmeye tamamen hazır olduğunu belirtti. (...)

30 Eylül 1906

(Marx-Engels-Marksizm, Sol Yayınları)